

BONA PAU

PAU
CORTES

Nº. 544 - Any XLVI - MONTUÏRI - JUNY - 1998

**Creada la
comissió
organitzadora
per
commemorar
el 700è
aniversari de
la fundació
de Montuïri**

**Seran eliminades
les barreres
arquitectòniques
del Centre Sanitari**

**L'arquitecte
municipal
analitza
l'abast de les
noves normes
subsidiàries**

**Exel·lent
debut del club
Ciclista
Montuïri**

← Església, graons i
fasser, una postal
engrescadora

Grup de Gent Gran de Montuïri que féu un viatge al sud de França seguint la ruta del Rei en Jaume. La foto és a la sortida del Castell de Perpinyà. Eren 52 persones.

15è aniversari del Parlament

El President del Parlament de les Illes Balears, Joan Huguet i Rotger, a més de convidar-nos als actes organitzats per tal efemèride, ens prega divulguem entre els nostres lectors l'abast de "la seva tasca en la conformació d'una autèntica comunitat... i el desig d'estar perfectament connectat amb el poble..." Una institució —escriu el President— que té la responsabilitat de formar i controlar el govern, debatre les lleis que granteixin els drets dels ciutadans i aprovar els pressuposts, a través dels quals les Illes Balears decideixen lliurement el seu futur per millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans".

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socías Mora, Antoni Mateu Socías, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata i Felip Munar i Munar.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

Actualització

Encara que la feina el camp sia poc rendible i suposi una tasca pesada, cal destacar l'interès que contínuament posen un gran nombre de montuïrers aglutinats per la Cooperativa Agrícola, desitjosos d'ampliar i actualitzar els coneixements de cultius i regadiu, així com de la moderna maquinària capaç de fer més productiu el seu esforç.

Deixadesa

La poca, insignificant assistència de montuïrers als actes culturals organitzats aquest més passat al nostre poble contradiu a les queixes que se senten en altres ocasions de la manca d'oportunitats. Si n'hi ha pocs, d'actes culturals, i encara no hi ha participació, poques ganes fa d'organitzar-ne.

BREUS

Va morir la persona més vella del poble

Margalida Juan Bauzá "Caragola" que el proper dia 20 d'octubre havia de complir 98 anys i era la persona més vella de Montuïri, va morir el passat 6 de maig. A partir d'ara Aina Gomila Garau "Mulinera", que dia 24 d'aquest mes en complirà 96, és la persona de més edat del poble.

Els batles que permetin olors il·legals seran denunciats

L'Associació de Defensa de Mallorca, de la qual n'és presidenta la montuïrera Magdalena Mayol, acordà "denunciar davant els jutjats els batles dels Ajuntaments que permetin la proliferació d'olors il·legals a fora vila, principalment xalets de grans proporcions i casetes d'eines reconvertides en habitatges".

Majòrica retira el punt de venda a Montuïri

Després de tres anys i degut a la poca rendibilitat de l'exposició que *Perlas Majòrica* assolia, aquesta empresa ha decidit retirar el punt de venda que tenia instal·lat en el mateix edifici *Munper*. Les dues dependents seran traslladades a Manacor.

L'atractiu del Molí des Fraret

Quan el Molí des Fraret oficialment encara no s'ha inaugurat com oficina d'informació turística, durant els cinc primers mesos d'enguany unes 500 persones ja l'han visitat, de les quals aproximadament una quarta part eren estrangers, i molts d'ells també n'han demanat una guia i s'han interessat per visitar el talaiot de Son Fornés.

El metge municipal va atendre 5.591 persones el 1997

El metge municipal, posat per l'Ajuntament a rel de les demandes dels veïns per manca de servei els horabaixes, va començar dia 15 de gener de 1997 a realitzar consultes i fer visites domiciliàries, el qual va atendre durant l'any passat 5.591 pacients. Un servei que costa a l'Ajuntament 2 milions de pesetes anuals.

El 700è aniversari de la fundació de Montuïri Designada la Comissió organitzadora dels actes

La preparació per a la celebració del 700è aniversari de la constitució del nostre poblat com a vila ha començat a donar les primeres passes. El passat 29 de maig un grup de 14 persones presidides pel batle i amb representació dels partits polítics, es reuniren per posar en comú les seves idees, punts de vista i canviar impressions i també per crear una comissió encarregada de dur a terme els primers i posteriors projectes. Una commemoració que bé es mereix que se li doni una atenció especial, no sols en dur a terme actes festius populars, sinó també i d'una manera especial perquè aquest esdeveniment serveixi per conscienciar l'actual gent de Montuïri i se n'adoni del que representa aquesta efemèrides.

Què es vol fer, com s'ha de dur a terme, quan s'han de celebrar els diferents actes, a qui han d'anar dirigits, de quina manera s'han d'executar, qui hi ha de prendre part, on s'han de realitzar...? Aquestes són algunes, tal vegada les primeres preguntes que s'haurà de fer la Comissió responsable dels diferents actes i donar-los tot seguit una resposta adequada i efectiva.

És cert que sols manca un any i mig per arribar al 2.000 –data exacta del centenari– i si sols s'haguessin de dur a terme actes festius, el temps és suficient,

però la celebració d'aquesta remem-brança exigeix la plasmació en una sèrie de documents, com també de monolits que d'alguna manera patentitzin aquest esdeveniment.

Els montuïrers podran tenir la satisfacció de saber com era el poble 700 anys enrere, com vivien els nostres rebesavis i gent d'abans, les tasques que duïen a terme, com es governava el poble, influència de l'Església segles enrere, distribució i formació del primer nucli, evolució del terme, de la vila, dels carrers, de la plaça, dels primitius cementeris... diferents maneres de celebrar les festes patronals, cíviques i religioses... els cossiers, la banda de música... el camp, l'agricultura, la vestimenta, les possessions, molins, cellers, alimentació... i altres interessants aspectes que han esdevingut al llarg d'aquests darrers 700 anys. Tot un cúmul d'actes i fets possibles que ara manca esbrinar i que amb la col·laboració d'entitats i persones amb inquietud podrien i haurien de concloure en una digna celebració.

La Comissió designada en un principi està integrada per Gabriel Gomila, Margalida Ginard, Catalina Verger, Guillem Mas, Joana Maria Palou, Joan Miralles, Llorenç Capellà i el qui subscriu.

O. Arbona

A la fi de la reunió preparatòria de cara a la celebració del 700è aniversari de la fundació del nostre poble va romandre constituïda la Comissió organitzadora

Dos dits de seny

Aprofitar el temps

El temps corr sense aturar-se i sembla que empeny cap a la fi dels nostres dies. Però així i tot es troben moltes persones que perden el temps motivat per no saber-lo distribuir. I no ens referim al temps de treball o de dur a terme una tasca obligatòria, més bé al-ludim al que transcorr fora de les pròpies ocupacions forçoses.

Les persones de seny poden i deuen haver de tenir establerta una distribució del temps. Hi ha gent ridícula que mai no té temps per res, perquè tot o quasi tot ho fa sense ordre. Són aquelles persones a les que se'ls passa una part considerable del dia pensant en allò que han de fer o descansant sense estar cansats. I encara el fet més curiós és que moltes vegades aturen o molesten els qui van atrafegats per explicar-los, tal vegada, les ridícules ocupacions que tenen. I entretant ni fan ni deixen fer als qui escolten.

Quanta gent hi ha que no fa allò que hauria de fer i passa dies i setmanes sense dur-ho a terme! Si un posa ordre al seu temps veurà que encara en té per dedicar a coses que no són essencials. Aquells que presumeixen de no tenir temps per res és perquè l'empren sense ordre. Els dies tenen 24 hores per a tots i 7 dies cada setmana. Quina diferència hi ha entre un home o dona a qui el temps no li ret a un altre que l'aprofita bé!

És ver que hi ha persones lentes i altres vives, espavilades o ràpides en fer les coses; però també n'hi ha que disposen de temps per a tot, diuen. Són les que tenen pensada per endavant la distribució de les seves feines.

Si quan un s'aixeca el matí ja té previst totes les tasques que ha de fer aquell dia, quan i de quina manera i no viu a l'atzar dels imprevists que li puguin passar, haurà trobat el remei oportú per no perdre el temps i segur que l'aprofitarà i en traurà el rendiment que pertoca.

Salomó

Servei Renda Àgil '98

ENGUANY, COM UN RELLOTGE.

El Govern Balear agilitza, encara més, la *Declaració de la Renda*

DES DE L'11 DE MAIG FINS AL 30 DE JUNY, EL GOVERN BALEAR FA, CONFIDENCIALMENT I GRATUÏTAMENT, LA VOSTRA DECLARACIÓ DE RENDA.

amb la col·laboració de:

L'any passat més de 27.000 residents a les Illes varen comprovar l'agilitat d'aquest servei del Govern Balear. Enguany posam més mitjans tècnics i humans per oferir-vos la possibilitat de fer la vostra declaració d'una manera

encara més ràpida. Si la vostra declaració resulta amb dret a **devolució**, el Govern Balear n'agilitzarà al màxim el pagament perquè cobreu abans.

Demaneu ja cita prèvia. Com més aviat presenteu la vostra declaració, més aviat rebreu, si pertoca, l'import de la devolució.

■ A Mallorca:

Recinte de Fires i Congressos de Balears. PALMA.

Horari: 09.30 - 14.00 h

16.30 - 19.30 h

Dissabtes: 10.00 - 14.00 h

Recordau: només amb cita prèvia.

Telèfon **900-700 012** gratuït

<http://www.caib.es/renda/98.htm>

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Economia i Hisenda

Present i futur de la glosa

S'ha commemorat la VI Diada de la Glosa durant una setmana amb alguna activitat apropiada -més o manco- a l'art de la improvisació. I hem emprat aquesta paraula -commemoració- en tot el seu sentit, ço és: "Fer solemnement memòria (d'una persona, d'un fet, d'una cosa)". Hem vist com, amb el cor damunt la mà, els organitzadors han intentat defugir de l'olor arqueològica, vetust i embalsamat de les celebracions folklòriques que l'únic bé que originen és el regust amarg de no tornar-ho a fer. S'ha de lloar la feina que fan persones com Vicenç Terrassa, que ja fa anys que toca pertot arreu per deixar la penyora dels "Amics de la Glosa" per tal que no mancabi. I la Universitat de les Illes Balears, a través del Departament de Filologia Catalana, deu haver estat una de les poques portes que se li han obert de bat en bat: Com a president figura Josep Grimalt; Joan Miralles, cap del Departament, hi és present en totes les manifestacions, i jo mateix en som el representant del Departament a l'Associació. I tot assumint la part de culpa que em pertoca, he de dir que els glosadors hi són, existeixen, fan gloses, a pesar de l'Associació, a pesar de les institucions que donen uns quants doblers per fer un sopar o deixen llurs Instal·lacions durant uns dies. I ja està bé: no es tracta de ser, a sobre, desagraïts; però una Associació d'Amics de la Glosa ha d'assumir altres viaranyes, altres

objectius, altres embranzides que les purament institucionals. Si no es defuig d'aquesta partitura, el futur que s'albira per a l'Associació mancabarà el mateix dia que Vicenç Terrassa escriurà la darretera glosa entre nosaltres, ni més ni pus.

Per què serveix una Associació d'Amics de la Glosa? Quin sentit té? Quina relació ha de procurar tenir amb el poder establert? Quins elements l'han de fer viva i controvertida? Tot això s'haurà de posar damunt la taula més prest o més tard. Més pres o més tard s'haurà d'acabar el pelegrinatge de Vicenç Terrassa; una Associació muntada sobre aquests paràmetres té el mateix futur que "un abre vell carregat de furnigues carnisseres". Sí, pensam que està bé que hi hagi una Associació que aglutini o doni forma a les iniciatives sorgides a partir de la base, cal estructurar-ne l'actuació al marge de les conjuntures accidentals que poden protegir o afavorir, més o menys, l'Associació.

En primer lloc, l'Associació ha d'esdevenir autosuficient, no ha de dependre de cap institució per a organitzar una vetllada o un sopar -altra cosa és que, una vegada treta del pou, s'aprofitin els mitjans aliens a l'Associació-. En segon lloc, el ventall de glosadors amb què comptam és massa minso, fet que suposa una excessiva reiteració per a aquells que segueixen més o manco els glosats. L'Associació ha d'incentivar, promoure, donar suport, a totes quantes iniciatives sorgeixen per tal

que els nins i nines de les illes Balears puguin començar i desenvolupar les estratègies bàsiques de les tècniques del glosat. En aquest sentit, bona ha estat la iniciativa del Departament de Filologia Catalana de la UIB d'organitzar un cursat sobre glosat -impartit per Pere Gil-, o la de promoure, dins l'àmbit universitari, trobades de glosadors. Però la iniciativa que trobam més adequada i que ja començam a treballar-hi és la que va sorgir a partir de la 3ª Trobada de glosadors realitzada a Manacor. És veritat que perfilarem la IV gran trobada de l'any 1999, però tot afegint-hi una sèrie d'actuacions vitals per al desenvolupament dels glosats. Es tracta d'implicar totes les escoles del terme de Manacor en la iniciació de les tècniques del glosat

Felip Munar i Munar

Carta oberta

Amb motiu del primer aniversari de la mort del meu padri Antoni Sampol Miralles

Estimat padri:

El dia 28 de juny farà un any que ens deixares, un any que ha paregut dos dies. No et pensis que aquest any sense tu ha estat bo de passar; al contrari ha estat un temps molt difícil de superar, un temps que encara no l'he superat i, així com jo, també hi ha altra gent, altres familiars que encara lluiten per superar-ho, encara que davant altres vulguin demostrar molta fortalesa. Saps? No sé com ho faré per acostumar-me a viure sense tu perquè, a pesar que ja fa un any, encara no m'ho cree, encara no sé com es fa per superar aquestes coses.

Qualsevol cosa que veig em recorda a tu; el teu bastó amb què anaves a passejar cada dematí, la teva gorra que et posaves perquè el sol no et molestàs, encara que si no feia sol també la duies; les teves fotografies que inunden la casa... tantes coses que em recorden a tu tal i com eres. No cal dir que per a jo eres el millor padri del món.

Des d'aquí i amb aquests línies que he escrit per a tu et vull dir que mai no et podré oblidar; que per jo has estat, ets i seràs una persona molt important en la meua vida.

Sempre t'estimaré.

La teva neta, Cati Llull Sampol

Taller de ferreria Rafel Miralles

OFEREIX

- Un lloc de feina
- Formació a càrrec de l'empresa
- Un sou mensual a convenir
- Alta a la Seguretat Social

INTERESSATS

Passar per la ferreria

Carr. Palma- Manacor s/n - Montuïri - Tlf. 971 64 62 88

Isabel Miralles Amengual, llicenciada en filologia anglesa

Després d'estudiar a Espanya i a Anglaterra ara ja dona classes a un institut

Isabel Miralles Amengual, als seus 26 anys, és llicenciada en filologia anglesa per la Universitat Central de Barcelona. Alegre, amatent, de tracte afable, molt oberta i, sobretot, amiga dels seus amics.

Esvaeix les seves hores lliures llegint llibres en diferents idiomes. També li agrada viatjar, anar al teatre, al cinema i visitar exposicions.

Aprofitarem l'entrevista per saber una mica més d'ella i aquest és el seu testimoni.

– Isabel, parla'ns un poc de la teva vida com a estudiant a Barcelona?

– Bé, vaig començar la carrera el 1990 i el primer any tot resulta nou. Va ser arribar a una ciutat enorme on tot em deixava meravellada: els edificis, la diversitat de la gent que es passejava per les Rambles, les coes del teatre i cinema, la velocitat amb què es movia la gent, el metro, la llargària dels carrers, etc.

– Notares moltes diferències entre l'institut i la facultat?

– Per a mi, la facultat és totalment diferent a l'institut. Allà, a la Central, molta de la gent que hi estudia prové d'indrets diversos i fas molts d'amics nous, tant de Catalunya com de les illes.

– Hi havia molta gent a les aules?

– El primer curs érem moltíssims, ja que les assignatures són comunes a totes les filologies, per això hi havia gent de filologia catalana, germànica, clàssica, semítica, anglesa i hispànica que estava al mateix grup.

– I la infraestructura?

– Les aules eren les típiques d'universitat, amb bancs de fusta, ja que filologia s'imparteix a l'edifici antic, on abans s'hi feien totes les carreres. Però amb els anys els alumnes es varen anar multiplicant i es va haver de construir la zona universitària de Pedralbes.

– Quina experiència suposà per a tu anar a estudiar a fora?

– Com ja he dit, el primer any és un any ple de novetats, tant pel fet de començar a la Universitat com pel d'anar-te'n de casa i establir-te a una gran ciutat, amb notables diferències respecte d'un poble. Però, crec que per a mi estudiar a

fora va ser una experiència molt enriquidora, ja que t'acostumes a solucionar els teus problemes: havia de fer-me el menjar, d'organitzar-me per anar a comprar, fer net i, a més, estudiar. He de dir que de tot-d'una costa una mica, però amb el temps tot arriba a sortir bé.

– Què és el que t'anava pitjor?

– Pens que el que m'anava pitjor era fer-me el menjar, ja que no m'agrada gaire cuinar. A més, sempre feia menjar avorrit: ensalades, torrat, congelats..., en definitiva, hi posava poca originalitat.

– Isabel, parla'ns un poc de les teves estades a Anglaterra?

– Quan vaig acabar la carrera vaig anar un mes i mig, durant l'estiu, a Southampton (Sud d'Anglaterra) com a monitora d'un grup de nins de les illes (abans de començar la carrera jo hi havia anat un curs com a alumna). Allà m'ho vaig passar molt bé i vaig decidir anar-hi a passar tot l'hivern.

– Quin fou el per què de la teva decisió?

– Perquè pensava que, una vegada que has estudiat anglès durant tants d'anys, fa falta que practiquis tot allò après per tal de consolidar-ne els coneixements.

– On t'allotjares?

– Vaig estar amb dues famílies meravelloses, a qui mai no podré oblidar. Em tractaren com una d'ells, com si fos filla seva. Cada dia m'ensenyaven paraules i expressions noves i fou on realment puc dir que vaig aprendre a parlar anglès de manera fluïda. També vaig fer molts d'amics de la Universitat de Southampton, on feia uns cursos de literatura i traducció.

– Ja que per a tu el fet d'anar a Anglaterra fou tan positiu, l'aconsellaries?

– Sí, perquè pens que per conèixer bé una llengua i, també la seva cultura, fa falta viure al país, així entens els seus costums, les seves expressions, les seves festes, el caràcter de la gent, etc. Des d'aquí pots aprendre anglès i pots arribar a saber-ne molt, però et manca una visió real del que realment és Anglaterra, ja que és molt millor la realitat que el món fictici que es recrea en els llibres de text.

– On dones classes?

– Actualment faig classes a l'Institut de Felanitx, concretament a alumnes de 3r i 4t d'E.S.O.

– T'agrada?

– Sí, és una feina que m'agrada perquè estic molt satisfeta quan veig que la gent aprèn i té interès. Però, desgraciadament, no sempre és així. A una classe et pots trobar alumnes amb moltes ganes d'aprendre i a qui passes molt de gust d'ensenyar, però, n'hi pot haver d'altres que "passen de tot", que ni tan sols escolten i que no fan més que molestar els seus companys.

– Isabel, què és el que més t'agrada de Montuïri?

– El que més m'agrada de Montuïri és el seu caràcter, és a dir: les cases antigues de pedra, els carrers estrets del centre... Pens que els graons i l'església són dos racons meravellosos. La zona dels molins té una vista que fa quedar-ne molts bocabadats. Les festes de Sant Bartomeu són les millors, amb els cossiers que ballen, el dimoni que encaixa els al·lots, l'oloreta d'alfabegueria...

– I el que menys?

(Continua a la pàgina següent)

s'ha dit que...

Si es mes passat i en aquesta secció publicàvem un retall des *Diari de Balears* fent al·lusió an es batle en to jocós, aquest mes ens és obligat reproduir-ne una altre des mateix diari (23 maig 98) que diu així: "L'oposició de Montuïri, principalment els representants del grup socialista, els agrada molt tirar la pedra i amagar la mà i quedar darrera la roca sense donar la cara. Si no saben que la feina de l'oposició és criticar el que fa mal fet l'equip de govern i assumir les conseqüències, val més que no es presentin a les eleccions".

En es darrer número i en aquesta plana fèiem un comentari des camp de roselles des Creuers. Idò bé, a finals des mes passat també un diari de Ciutat en un article d'opinió se'n feia ressò i ho titulava "Un èxit no intencionat" i afegia que aquest camp "podia competir en popularitat amb la majoria dels monuments que tenim".

Aquest camp de roselles -s'afegeix per Montuïri- dins poc temps es convertirà en una nau industrial.

PRESÈNCIA JOVE

(Va de la pàgina anterior)

El que menys m'agrada és la manca de vitalitat del poble. Crec que l'hauríem d'animar una mica més, intentar organitzar més actes culturals i més festes per donar-li vida i moviment. Però també pens que això és molt difícil i que jo hauria de ser la primera a intentar col·laborar.

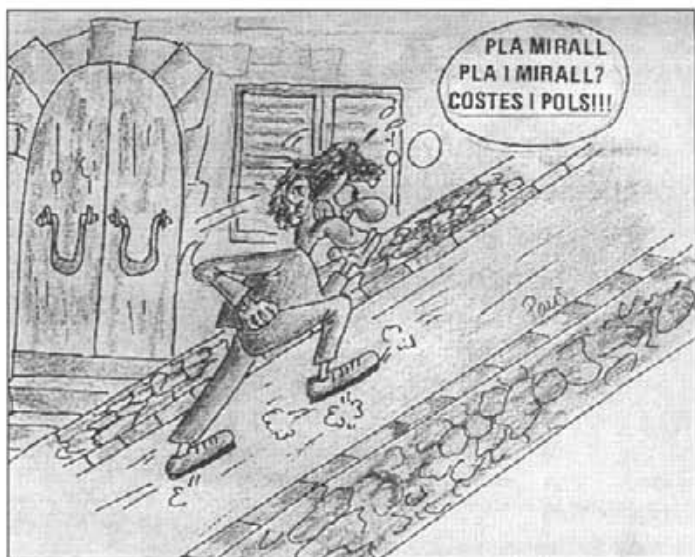
Per acabar, parla'ns un poc de les teves perspectives de futur?

Sempre dic que no es pot dir mai el que faràs demà, ja que les coses poden canviar molt d'un dia a l'altre. De moment, faig classe i m'agrada, estic molt satisfeta amb aquesta feina, però qui sap més què faré més endavant.

Aquestes han estat les respostes i opinions de la nostra entrevistada. Una joveneta que no viu als núvols i que responsable i constant com és ella, ben segur que se'n sortirà de tot allò que es proposi. Molta sort!

Catalina Barceló

Es quintos i quintes nascuts l'any 58, dia 23 soparen, cantaren i ballaren junts amb una orquestra i s'ho passaren "bomba" en un restaurant de sa carretera. Una cixida que feia 15 anys que no l'havien feta, però enguany, en motiu de complir els 40 anys del naixement, s'ho mereixia. I a més, tots es feren un regalet.

Fou lamentable es trist espectacle que donaren certs partidaris acèrrims del Madrid i del Barça es dia de sa final de sa copa d'Europa. No tan sols amollaren coets a balquena uns i altres, sinó que fins i tot arribaren a ses mans.

Sobre sa setmana que ara volen posar de ses 35 hores hi ha tants de comentaris que molts de pagesos que fan feina asseguren que es dimarts ja les hauran fetes (a ses 35 hores).

Es governants capdavaners van molt eufòrics en "lo" de s'Euro. Però... no s'han atrevit a pensar "lo" que mos espera. I a la vila també tindrà repercussions.

Quan es pagesos circulen per camins estrets i duen ets esterrossadors a lloure, balancegen, van d'una part a s'al-

tre des camí i no pensen en so perill que corren quan passa un altre vehicle.

En es polítics de la vila els fan un coble perquè així no es puguin barallar... i molt fort perquè no es pugui rompre.

Es posar es "bus" a s'Hospital de Manacor és un èxit des governants. Ara bé, es cartell diu que es dissabtes, diumenges i festius no hi ha línia, però seria més complet si s'hi hagués afegit: "es dissabtes horabaixa, diumenges i festius no hi ha bus ni metge a Montuïri".

Es desgavell que de tant en tant hi ha en s'aparc en es carrer Major rep comentaris desfavorables, ja que a qualche cap de cantó no es possible voltar perquè hi ha cotxes mal aparcats. I això que es municipals procuren posar ordre.

En Xerrim

Manera
MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA**

Magatzem i Oficina:
Cart. Manacor, km. 28'5

Tlf. Magatzem: 64 67 44
" : 64 60 95
" Particular : 64 61 73

07230 Montuïri (Mallorca)

L'Ajuntament informa

Montuïri es converteix en el centre neuràlgic del servei de menjador a domicili de la Mancomunitat

Sa Nostra i el Govern Balear cedeixen 2 furgonetes valorades en 3'5 milions de pessetes per repartir el menjar a domicili

Dia 24 de maig passat Sa Nostra i el Govern Balear varen cedir dues furgonetes a la Mancomunitat Es Pla de Mallorca que s'utilitzaran per repartir el menjar a domicili al 14 pobles de la Mancomunitat. A l'acte de cessió hi varen assistir la Consellera de Presidència del Govern Balear, Rosa Estaràs, el President de la Mancomunitat i batle d'Ariany, Antoni Pascual, el vicepresident d'Es Pla i batle de Montuïri, Joan A. Ramonell, el President de Sa Nostra, Antoni Mari i la resta de membres de la Mancomunitat. Les dues "Fiat Florino" s'utilitzaran per ampliar el menjar a domicili a Vilafranca, Petra i Ariany.

A l'acte l'ex-batle de Santa Eugènia, Mateu Crespi, va reivindicar un centre de dia per a la Mancomunitat que en un futur s'ha de construir a Ca ses Monges. Crespi va dir que actualment s'elaboren 150 dinars en el menjador de Montuïri.

A Montuïri ja fa 10 anys que es va començar el servei de menjador a domicili destinat i dirigit a persones majors o discapacitades que no poden fer-se el dinar ni el sopar a ca seva. En el darrer trimestre de 1997 es va signar un conveni entre la Mancomunitat i l'Ajuntament de Montuïri en el que se cedia l'ús de la cuina per fer el menjar de la comarca. Al mateix temps la Mancomunitat firmava

un acord amb la Creu Roja que ara s'ocupa de la distribució i elaboració dels plats que es distribueixen per tota la comarca.

Ara a Montuïri hi ha 25 ciutadans que utilitzen aquest servei i 14 persones que van a menjar a Ca ses Monges, un servei que es dona de dilluns a diumenge i que va tenir com a creadors l'Associació de Persones Majors de Montuïri. Per això es pot dir que el municipi ha estat peoner en el menjar a domicili, ja que fa uns 10 anys que funciona.

Eliminació de les barreres arquitectòniques del Centre Sanitari

Pel desembre desapareixeran. S'hi farà una inversió de sis milions de pessetes. Joves, vells i disminuïts físics tendran accessibilitat total al Centre Sanitari

Les barreres arquitectòniques s'eliminaran al desembre, quan acabi la reforma d'una tercera part de la segona planta. La inversió de sis milions i mig de pessetes per fer les obres la durà a terme, en primera instància, el Consistori, encara que la Conselleria de Sanitat i Consum del Govern Balear tornarà els doblers al poble en un termini de 10 anys.

L'acte d'entrega de les furgonetes per al repartiment de menjar fou presidit per la consellera de Presidència, Rosa Estaràs

Una vegada publicat en el BOCAIB el concurs per a les obres de reforma, l'empresa adjudicatària disposarà de quatre mesos per finalitzar les actuacions.

La regidoria de Serveis Socials i Sanitat, encapçalada per Joana Maria Bennassar (PP) ha facilitat, després de diverses reunions amb la Conselleria de Sanitat, la reforma d'uns 100 metres quadrats de pis. Hi haurà dues consultes per a metges, de 19 m² cadascuna, una sala de curacions de 20 m²; un espai per fer exploracions i dos banys, un d'ells adequat per a disminuïts físics.

Ca ses Monges es convertirà d'aquesta manera en un complet centre sanitari que disposarà de consulta de dia (dos metges els dies feiners, de les 8 a les 15 h.), metge municipal (de les 15 fins a les 19 h. i dissabtes al matí), centre de dia i menjador i cuina.

Amb la reforma de Ca ses Monges es permetrà que una persona major o amb cadira de rodes pugui pujar al segon pis. En el cas de les urgències a la part més baixa de Ca ses Monges s'hi ha habilitat un espai per a urgències.

La il·lusió de Joana Maria Bennassar és que Ca ses Monges es convertesqui en un indret on es puguin donar tots els serveis sanitaris i socials a tots els veïns de Montuïri. Ara es contempla la possibilitat de traslladar a Ca ses Monges tots els serveis socio-sanitaris. La idea de la regidora és lluitar per aconseguir que la gent de Montuïri (joves, vells i minusvàlids) tinguin accessibilitat als serveis sanitaris.

El centre de salut de Vilafranca (a 10 quilòmetres de distància) disposa de comares i pediatra. A Montuïri hi ha dos metges de capçalera que en cas d'urgències poden atendre als nins menors de 14 anys.

HORARIS DEL BUS

Montuïri-Hospital-Manacor-Hospital-Montuïri

(Itinerari: Montuïri - Sant Joan - Vilafranca - Manacor)

De dilluns a divendres	Horaris
Montuïri-Hospital-Manacor.....	8'10 - 10 - 11'25 - 13'35
Manacor-Hospital-Montuïri.....	9'25 - 10'50 - 13 - 16'55

Aturades Montuïri: Ca Ses Monges - Bar los Arcos
Manacor: Hospital - Església de Manacor

Notes: El bus és de 16 places i arriba al centre de Manacor. Els dissabtes i diumenges no hi ha línia

Assemblea del Patronat de Música

Dia 9 i amb una participació bastant minva es va celebrar l'Assemblea anual del Patronat de Música. Continua de president Guillem Ferrer Arbona. Havien de cessar com a vocals Guillem Morlà Jau-me, Maria Verger Noguera i Joan Cerdà Jaume per haver complert el termini, però per no haver-se presentat ningú decidiren continuar. Es varen oferir sengles informes de les activitats del Patronat, de l'Escola de Música, del grup excursionista i de l'economia. Aquesta va registrar 3.493.431 pessetes d'entrades; 3.329.885, de sortides, donant així un superàvit de 163.546 pessetes. Una altra nota positiva fou la compra d'instruments, amb la qual cosa s'invertiren 224.132 pessetes.

Excursió de Gent Gran

El grup de Gent Gran de Montuïri, del 8 a l'11 de maig va realitzar un viatge cultural als Pirineus i sud de França, tot seguint les petjades del Rei en Jaume. Visitaren Poblet, Cerdanya, Puigcerdà, Llívia, La Molina, Vall de Ribes, Ripoll i Roses, dins Espanya. I per França, Montpeller i Perpinyà on s'hi troba el palau del Reis de Mallorca. De Montuïri foren 52 persones.

14è aniversari de Persones Majors

Al restaurant Cas Carboner, dia 14, unes dues-centes persones majors celebraren el 14è aniversari de la constitució de l'Associació de Persones Majors de Montuïri. Hi assistiren com a convidats Joan Verger, Conseller de Foment, i el batle, Joan A. Ramonell, qui va oferir a l'Associació una estatueta d'un cossier com a recordança d'aquest esdeveniment.

Recital poètic

Dia 15 a la sala d'actes de l'Ajuntament, el guardonat poeta pollencí Bernat Cifre va oferir davant escassa concurrència un recital de poesia de Costa i Llobera. Ho féu amb tal exquisida delicadesa i pulcritud que els assistents sortiren meravellats de la vetlada, la qual, per altra part, fou presentada per Miquel

La carrera ciclista de dia 17 de maig va esdevenir un espectacle singular. La passada dels corredors per plaça i carrers principals va atreure l'atenció de la gent

Martorell Arbona. Els qui no hi assistiren es perderen la fruïció d'un portentós recital.

El 700è aniversari de Montuïri

Per tal de donar caràcter oficial a la constitució de la comissió que s'ha de responsabilitzar de les diferents celebracions històriques, culturals i festives que s'han de dur a terme amb motiu de la celebració del 700è aniversari de la fundació de la vila de Montuïri, dia 29 es varen reunir un grup de persones amb el batle i representants dels grups polítics, d'on sortiren propostes, iniciatives i també la comissió organitzadora dels actes.

En reconeixement a la tasca que desenvolupa l'Associació de Persones Majors, el batle féu entrega d'una estatueta d'un cossier al president

Restaurant PUIG DE SANT MIQUEL

Cuina mallorquina Forn de llenya

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

Francesc Estarellas Tamarit, militar retirat

Descriu la seva vida a Montuïri i a El Aaiun (Sahara) on va estar destinat

Quan pren la paraula es reflexa en els seus ulls la satisfacció que li produeix expressar-se. Sempre té per opinar. Si li encetam un tema del seu gust parlarem amb ell una llarga estona. Sol tenir uns punts de vista que exposar, puntualitzant i remarcant alguna de les idees que manifesta o defensa intel·ligentment. Molt tractable i generalment de bon humor, amb una certa inquietud pel que passa al seu entorn i més enllà. Els diumenges el matí damunt les vuit surt a cercar el diari. És una especie de ritual.

Ens coneixem des de nins perquè —de la mateixa edat els dos— coincidírem en les classes dels mestres Mir, Perelló i vicari Munar. Volem dir que no fa dos dies que ens tractam. Si bé és ver que hem estat llargs anys sense veure'ns degut a la seva professió: militar destinat llargs períodes fora de l'illa.

És el tipus de jubilat —en el seu cas, llicenciat— procura no rovellar-se mans fentes dins el cafè. De bona presència es mou amb desimboltura i si tengués els cabells que li falten podria dir que té 15 anys menys. Aquest és el Paco Estarellas Tamarit que coneixem, com hem dit abans.

Va néixer el 10 de març de 1923 a la localitat de Ribarroja del Túria (València). Casat amb Maria Pizà Arbona, té dos fills i una filla ja majors i també cassets.

Des de València el seu pare, guàrdia civil, fou destinat a altres quarters abans de passar per Sant Antoni d'Eivissa i després a Santa Margalida. En aquest poble hi va néixer el seu germà Miquel, el qual morí molt jove, als 16 anys.

La família Estarellas arribà des d'aquesta darrera localitat i es va instal·lar al quarter de Montuïri on havien destinat el seu pare l'any 1933. En Paco tenia 10 anys.

— On començares les classes quan us

instal·làreu al nostre poble?

La seva rialla ofereix una dentadura perfecta, semblant a la propaganda gràfica d'algun dentrífic, quan contesta.

— A l'Escola Pública. Segur que ho has de recordar, perquè tu i jo un estiu posàrem en ordre la biblioteca escolar que estava instal·lada al celler de Can Ferrando, al carrer de Baix.

— Ho recordam perfectament. Continuem. Essent molt jove, després de deixar d'anar a classe, a què et dedicaves?

El nostre interlocutor ens està mirant. Dins el seus ulls hi veim reflexats un temps i uns anys llunyans.

— En aquells temps de què em parles, molt distints dels d'avui, jo ajudava en Joan "Aloi" a les projeccions dins la cabina del cinema.

— Com t'iniciaves, quina era la teva feina dins la cabina?

— Llavors, a Ca n'Aloi tenien a més del cinema el cafè obert. La meua dona, na Maria, molt jove encara, els feia de criadeta i servia els parroquians del cafè. Ens coneguérem i les nostres entrevistes o festejades, el que vulguis dir-li, eren generalment dins aquest cafè. En Joan "Aloi", que en aquests anys encara s'ocupava de la cabina, em demanà per ajudar-li. Al principi només juntava, posava ordre i aferrava les parts del film corresponent, fent un gran rodet. Poc a poc va anar deixant-me el control complet de la cabina de projecció. Només hi vaig estar uns dos anys, fins que em vaig incorporar a l'exèrcit.

— Alguns dels títols que es projectaven mentre formaves part del personal de la cabina?

— Te'n podria dir molts. Em limitaré a uns quants que llavors eren èxits? Mira... "Nobleza Baturra", "El Barbero de Sevilla", "Suspiros de España", "Carmen la de Triana"... Estrangeres record "Guerra de Valses" i "Vuelan mis canciones".

— Has conegut el petit projectador "Gaumont" de cinema mut de Ca n'Aloi?

Hotel Rural Es Figuerol Nou
Es Pati de Montuïri
Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Carr. Montuïri-Sant Joan, km. 0'7 • Tlf. 64 67 64 • Montuïri

- No; però sí, he assistit encara a les sessions de cinema mut de Can Sampol.

- Continuem, Paco. Per què no ens fas un breu resum dels anys que passes l'exèrcit?

- Ho intentaré. És una part important de la meua vida, precisament, i és agradable recordar-ho. El juliol de 1940 em vaig incorporar voluntari a la vida militar. El cinema i moltes coses de Montuïri se'm foren enfora. La meua primera establida fou a Son Banya, al costat de l'aeroport, a l'arma d'artilleria. Aquí, al llarg d'un cert temps, ascendia a "cabo", "cabo" 1^a i sergent, l'any 1959. Mentrestant feia el cursos d'operador de Ràdar a Madrid. Seguidament, cap a

"Opín que en temps passat hi hagué moltes equivocacions"

"Tenc l'esperança i el desig que el futur de la humanitat ha de ser millor"

Menorca on hi vaig estar 4 anys.

Fa una miqueta de memòria per continuar tot seguit.

- Temps després passava Al Regiment Mixt número 91. En aquest Regiment vaig ascendir a Brigada. Voldria fer notar que abans de cada ascens passat i futur havia de fer el corresponent curs per optar al grau. Vaig demanar

destí a Madrid i em concediren una plaça al Ministeri de l'Exèrcit. Aquí 4 anys més. De Madrid al Regiment d'Artilleria de Girona quan ja havia ascendit a Tinent. El novembre del 68 demanava per anar al grup d'Artilleria de El Aaiun i m'hi destinaren. En aquest darrer territori hi vaig estar des de l'any 68 al 74. Aquí també ascendia a Capità.

Direm per la nostra part que li fou concedida la Creu de Sant Hermenegild, que suposa un premi a la constància i només es concedeix als oficials.

- Digués, Paco: com era la capital El Aaiun?

Roman un moment indecís abans de contestar.

- No sé si t'ho descriuré bé, però donava l'efecte, excepte la part militar, que tot era provisional. Aquesta és la resposta que se m'ocorr quan ho record.

- Quin idioma parlaven els nadius?

- Era un idioma Saharauí, distint del marroquí.

- A què es dedicaven els aborígens en una terra tan inhòspita?

- Els seus habitants, no tots, eren nòmades. Es dedicaven amb les seves "jaimas" (tendes de campanya, o sia una casa mòbil) a pasturar els camells i les cabres.

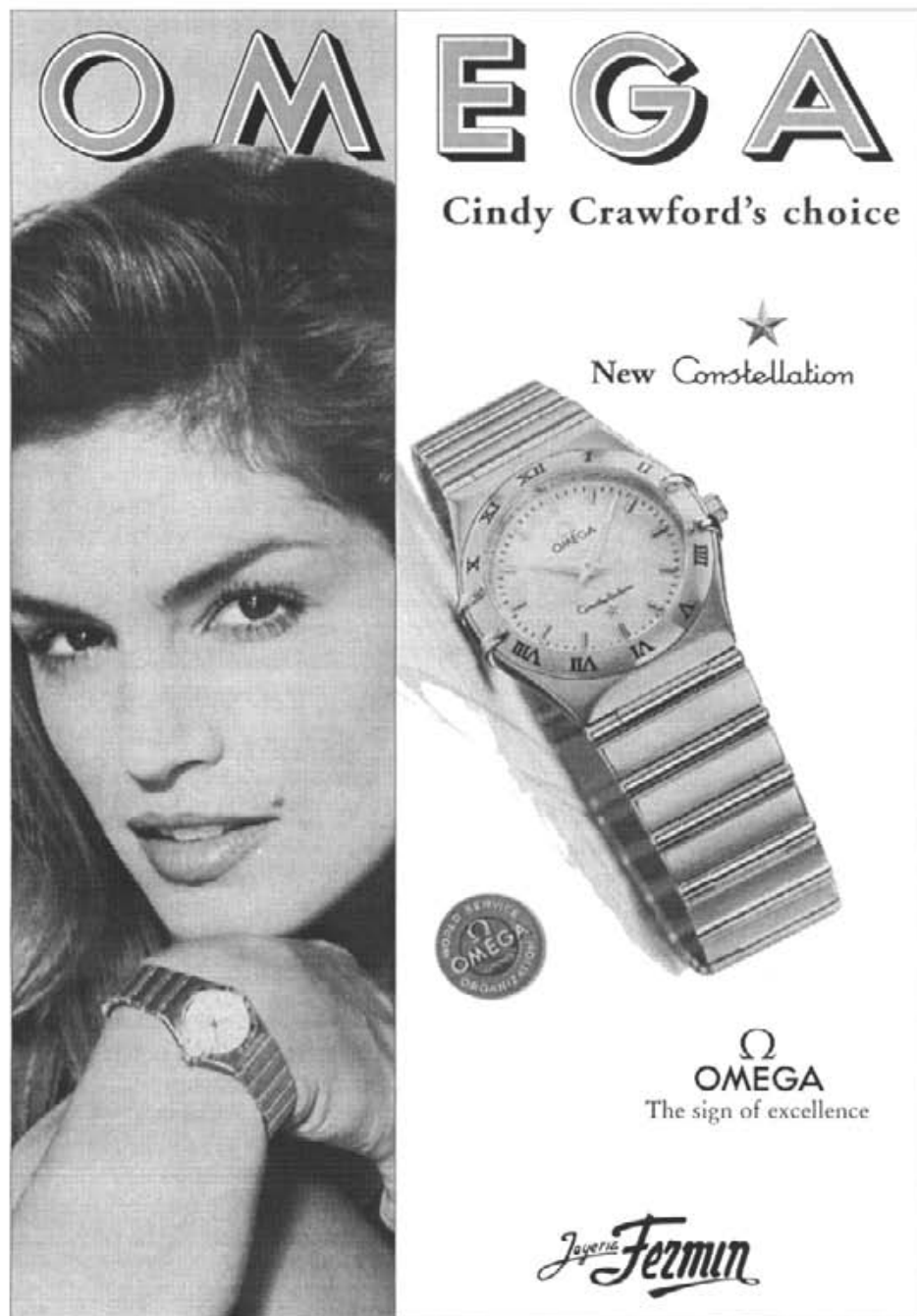
- A quants de quilòmetres estava la capital dels famosos jaciments de fosfats de Bucrà?

- A més de 20 quilòmetres, per carretera, i a 24 també de la mar. La cèlebre cinta transportadora que instal·là la casa Krupp tenia 90 quilòmetres de llargària, des dels jaciments al marjal de la costa. Les platges eren immenses, quilòmetres i quilòmetres d'arena.

- A un lloc com aquest l'aigua potable és d'una importància excepcional. D'on la dúieu?

- D'una font abundosa situada a uns 15 quilòmetres. La repartien amb barrals des de damunt camions. Dins el mateix El Aaiun hi havia també uns pous d'aigua un poc salabrosa, però que beguda

(Continua a la pàgina següent)

OMEGA

Cindy Crawford's choice

New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyeria Fermin

(Ve de la pàgina anterior)

fresca sols no es notava, i al mateix temps era millor, perquè aportava la sal que el cos perdia suant.

– Suposam que les elevades temperatures eren un inconvenient molt important pels qui veníeu del nord?

– Idò mira, no eren difícils de resistir, perquè la major part del dia quasi sempre feia un oratge fresquet. Els vespres, sí que les temperatures eren molt baixes i pròpies de les nits del desert.

– Era molt gran la població o ciutat de El Aaiun?

– Crec que tenia uns 20.000 habitants, entre residents nadius i militars. S'hi contaven també aquí les persones que vivien a quilòmetres de distància. Una fàbrica d'electricitat, que supòs funcionava amb gasoil, abastia la ciutat. El govern espanyol enviava de tant en quant flassades i aliments a la població indígena.

– Com eren els nadius? Us dúieu bé amb ells?

– No tenguérem mai cap problema amb ells. Ens respectàvem mútuament. Els problemes vengueren, jo ja no hi era, el 1975 amb la "Marxa Verda".

– Com és el desert. És tan àrid i dur com ens el pinten?

– Sí..., però et diré: dins la nostra zona hi havia una sèrie de plantes baixes i arbusts on, com he assenyalat, hi pasturaven els animals. Per altra part hi havia la zona de les dunes, uns pujols seus d'arena de tot tipus, els quals, mitjançant l'acció del vent, poc a poc es traslladaven; eren les dunes mòbils, molt freqüents per aquells indrets.

– Hi havia animals perillosos?

– Jo no els vaig veure mai, però la gent d'allà ens deia que anàssim alerta a unes serps verinoses que s'amagaven al peu d'aquestes dunes i que es deien Lefas.

– Per on venien els subministres?

– Hi havia una zona entre la frontera del Sàhara espanyol i el Marroc, que era neutra. Allà els militars hi entraven sense armes. S'hi comercialitzava i s'hi adquirien els productes que entraven a El Aaiun. També en venien per mar. Els vaixells ancoraven enfora de la costa degut al poc calat que hi havia. Vehicles amfibis des carregaven i transportaven els gèneres.

– Passem a un altre pla amb unes preguntes disperses. Les teves aficions?

– M'agrada molt la música, vaig tocar amb la banda dos anys; la pesca, la caça i també pedalejar amb la bicicleta.

– Una figura de la història que admires?

Aquí contesta el militar.

– Te'n nomenaré un... millor dit, dos, que feren història dins un temps relativament recent: els generals Rommel i Montgomery. Els dos, malgrat semblar tal volta un contrasentit, eren molt humans.

– Què ens fa falta al poble?

– Més unió entre tots. Aquesta indicació que es repeteix tant, l'hauríem de posar en pràctica.

– Llegeixes habitualment *Bona Pau*?

– Ja ho crec! Per cert que la secció *S'ha dit què...* la trobo molt encertada.

– Què opines del passat?

Roman un moment silenciós.

– En el temps passat, moltes equivocacions; coses encertades, i altres no tant dins els vaivens de la història. Tenc l'esperança i el desig que el futur de la humanitat ha de ser millor. Les generacions futures tenen la paraula.

– Tu, que llegeixes la premsa diària, carregada de catastrofisme, podries ampliar-nos la idea d'aquest futur que veus tan esperançador?

– He deixat entreveure que som optimista davant el futur de la humanitat. Seria llarg explicar-te els motius, però tenc fe en els joves que han de rellevar la nostra generació. Crec que a la pregunta anterior està contestat breument el que tu em demanes.

El Aaiun, la presència del desert i l'exotisme d'un país llunyà ens ha duit a recordar velles cintes dels anys 30: "Beau Geste", "Tres luceros bengalies", "Marruecos" i altres. No ens enganyem, però: tota la part romàntica d'aquest cel-luloide moltes vegades es veu desbordada per la dolorosa realitat que se sol presentar en forma de conflictes, violència, climes extrems, incomprendiments... una sèrie de factors que es poden transformar en ocasions en tragèdia. No fou el cas del nostre amic. Desitjam com ell un món més humà i millor per a les noves generacions.

Glosa

No sempre són les coses com volem

Voldria que m'anàs bé el temps que em queda de vida, tenir llapis i paper per escriure sense mida alguna dels que jo sé, per donar al lector alegria; mentre pugui ho faré; m'ho aconsellaren un dia.

No és molt fàcil elegir de què hauríem de parlar a l'hora de poder dir el què passa per allà o el que sentim per aquí; hi ha per riure i plorar, però el que jo vull dir és que abans s'ha de pensar.

Moltes vegades parlem de coses que no sabem, ho hem sentit dir i ho deim però a penes reparam dient-ho quin mal farem i tot el "rollo" amollam, afegint-hi el que podem, sense mirar que hi posam.

Quan ens doni per xerrar i també en voler escriure, només hauríem d'emprar paraules que facin riure; perquè és cert que per plorar no es precis parlar ni escriure, que la vida ens sol donar molts de cops i poc temps lliure.

Que ho digui la joventut que estudia a rebentar i llavors no pot trobar on fer feina d'assegut; veiam de què servirà els avisos que ha rebut, si més d'un acabarà amb fam, fred i vestit brut.

Els joves sabran escriure, això sí que ho podran fer, escriure contes per riure i contar acudits també, però això no és prou per viure, només per passar-ho bé tot el temps que tinguin lliure, què serà llavors? No ho sé.

L'arquitecte municipal ofereix interessants aspectes de les noves Normes Subsidiàries

Si el mes passat donàvem compte de l'aprovació inicial pel Consistori de la revisió de les Normes Subsidiàries ara hem considerat oportú entrevistar-nos amb l'arquitecte municipal, Sebastià Company Oliver, per tal que ens oferís les línies generals d'aquest nou document, per altra part tant interessant per a tots els montuïrers. Un document que suposa un canvi substancial tant en sòl urbà com en sòl rústic. Però... i començam l'entrevista:

- Com serà això? Principi per la part urbana.

- Tota vegada que les normes urbanes del 86 comença dient-nos l'arquitecte-han quedat un poc desfasades, en el sentit que en el seu moment eren vigents, avui ja tenim una necessitat d'espais lliures, de zones verdes, d'equipaments municipals... i com hem vist, des del 86 fins ara no s'ha obert quasi cap carrer nou. I perquè aquests carrers nous es puguin obrir s'havien de delimitar una sèrie d'unitats d'actuació.

- Què es pretén amb aquestes noves normes?

- El que pretenen aquestes noves normes és delimitar aquestes unitats d'actuació per allà on hi ha d'haver carrers nous, dotar-los d'uns terrenys de cessió, ja siguin equipaments o zones verdes. I diuen així com s'han de fer totes aquestes zones urbanes noves.

- I en quan a les edificacions?

- L'edificabilitat en el centre del poble també quedarà delimitada. Ens dirà on es puguin aixecar una, dues o més plantes. Tal vegada on ara se'n podien fer dues ara sols serà per a una, o zones on es podia edificar fins a 30 metres del carrer, tal vegada sols podrà ésser fins a 16. És a dir, a solars on fins ara hi podia haver, per exemple, 800 metres quadrats edificats, tal vegada siguin manco. O també es llevaran altures, ja que s'afavoreix més el poder edificar en planta baixa. Se li lleva altura als edificis a fi que surtin escalonats. Tal vegada a la planta baixa es podran fer tres aiguavessos i sols dos a la primera. Així no ens sortiran edificis tipus blocs, d'alt a baix, cosa que ara podia succeir. Donam gràcies -afegeix- que aquests casos no s'han donat. No hi ha hagut promotors que hagin vingut aquí a fer cases plurifamiliars per vendre, del tipus edificis de pisos. Això és una de les coses molt importants.

- El nucli urbà creix?

- Malgrat sembli que damunt la planimetria el cas urbà creix i pot ser que creixi, però no creixerà el nombre d'habitants. És a dir, com que llevam altures i llevem edificació a la resta, el nombre d'habitants serà semblant al que preveien les normes del 86. Per saber -aclaireix l'arquitecte- si unes normes són poc o molt "desenvolupistes" s'ha de mirar el nombre d'habitants que preveuen, no el sòl que consumeix.

- Teniu previst que hi hagi més habitants a Montuïri?

- No, manco que els que preveien les antigues normes. No parlem de menys dels de la població que hi ha activa. En fer unes normes s'ha de calcular si tots els solars que es preveu s'urbanitzassin, quants d'habitants tendria el poble. No sols el que hi ha ara. Si per exemple tot s'urbanitzàs i s'edificàs tot en cases, aleshores, i amb una mitja de 5 habitants per casa, surt un determinat sòl de població. I el sòl que preveu les noves normes serà semblant al que preveien les antigues, encara que sembli que el cas urbà creix.

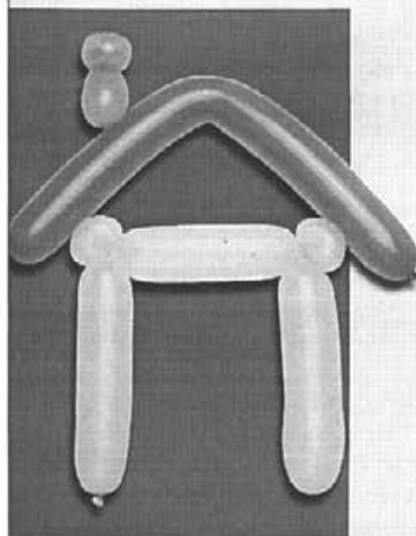
- O sia que hi haurà més zones urbanes?

- Amb el mateix nombre d'habitants el sol urbà creix un poc, no molt. Perquè hi ha sòl que es declara com urbà, però que ara no li tenim, però que de fet ja ho és. Per exemple, tota la zona del Molí den Gispert, tot allà edificat de cases; i és com a rústica i se li dona un tractament com el de Sa Corona, ja que ve a ser un nucli semblant. A allà ho hem posat urbà, però és un urbà que ja ho és, però no creix en el nombre d'habitants, tota vegada que allà ja hi són les cases. I a Sa Corona que ho posam també com urbà, no creix en nombre d'habitants, perquè allà les cases també ja hi són. El Molinar ara ho declaram urbà i per la zona del Molí de Can Rigo i voltants era rústic. I allà també ja hi són, les cases. No deixam edificar res més allà; sols legalitzam allò que hi ha.

- Respecte al sòl rústic, quines puntualitzacions s'escauen?

Hipoteca Oberta

La hipoteca flexible

la Caixa

(Continua a la pàgina següent)

**C.P. Joan Mas i Verd
Montuiri - Curs 1997-98**

1er ESO - Tutor: Guillem Fiol Tomàs

Alumnes: (D'esquerra a dreta) 1ª fila: Pere Palou Garau, Cristòfol Rigo Tous, Edwin-Henri de Stuers Santoro, Violeta Garcia Claramunt, Joan Verger Cerdà, Guillem Fiol Tomàs; 2ª fila: Magdalena Mairata Bauzá, Joan Fornés Truyols, Antoni Vidal González, Maria Isabel Serra Garriga, Sebastià Ribas Martorell; 3ª fila: Joan Gabriel Oliver Mayol, Pau Ribas Moragues, Daniel Ortiz Tinoro i Diego Alberola Papini

**C.P. Joan Mas i Verd
Montuiri - Curs 1997-98**

2^{on} ESO - Tutora: Margalida Bujosa Estarellas

Alumnes: (D'esquerra a dreta) 1ª fila: Jordi Mayol Amengual, Francesc Fernández Munar, Rafel Nicolau Mayol, Antoni Alcover Mayol, Helios Garcia Villar, Saddik Garouaoui; 2ª fila: Margalida Bujosa Estarellas, Encarna Mayol Samaniego, Mª Antònia Ruiz Juan, Antoni Casanovas Gimeno, David Pinteño Massanet, Joan Martorell Sansó, Joana Mª Beltran Cerdà; 3ª fila: Rosa Ribot Oliver, Magdalena Martorell Sastre, Mª Isabel Pocoví Linares, Sandra Núñez Bustos, Margalida Oliver Gallard i Fernando Negreira Perelló

(Ve de la pàgina anterior)

– En quan a sòl rústic les antigues normes sols contemplaven dos o tres tipus de classificació, com era la forestal, els ANEI's (Àrees Naturals d'Especial Interès) i les zones agrícoles i ramaderes normals. I ara, amb les noves normes, s'ha agafat tot quan de bo tenia el pla del pla i s'ha incorporat a les noves normes.

– Com es classifiquen?

– Creem cinc tipus de classificacions: ANEI's, deixant els ANEI's que ja hi havia, feim uns ARIP's (Àrees Rurals d'Interès Paisagístics); també feim unes zones d'interès agrícola, feim unes zones forestals i unes de reforestació i feim les zones agrícoles generals. O sia cinc tipus de classificació.

– Què vol dir això?

– Això vol dir que el sòl rústic queda protegit més o manco el doble d'així com estava a les normes antigues.

– No es podrà edificar tal com pretenia molta gent?

– Aquesta pregunta no està ben feta. Perquè, en primera, el sòl rústic no és per edificar, és per llaurar, i quan es deixa edificar dins fora vila és una excepció que fa l'Administració a segons quins casos. I el tema de fora vila no és un tema de parcel·la mínima, és un tema de disciplina urbanística. Teòricament, si miram tot fora vila, avui en dia ja hi ha legislació apropiada; encara que Montuiri no és un dels pobles que tenguí molta pressió urbanística a fora vila. Els que en tenen són els pobles de prop de Ciutat, com Algaida, Santa Eugènia, Sencelles, Marratxí, Lluçmajor... ja que en aquests termes hi abunda molta gent de Ciutat que sol anar-hi a viure i cerca lloc que en 15 minuts sia al centre de Palma.

– Aquí, a Montuiri, no hi ha pressió urbanística.

– Gràcies a Déu a pobles com Montuiri, Sant Joan, Vilafranca... no tenen aquesta pressió urbanística, com aquells on hi han nascut moltes urbanitzacions dins fora vila. Aquí no n'hi ha cap. En el casos on hi ha aquestes urbanitzacions il·legals, llavors s'ha d'urbanitzar. S'han de fer carrers... A Lluçmajor, per exemple, tenim des d'El Dorado fins a Bahía Azul, Bahía Grande, Son Verí, Sa Torre... I no parlem de Marratxí. A Montuiri sols hi ha

A la part dreta del poble sobresurt l'edifici de les escoles i també es destrien, sobretot, les cases dels carreres del llevant que confronten amb el de Ramon Llull

quatre cases a fora vila i si això es du ben controlat no hi haurà cap problema.

– **Què hi ha de la protecció del patrimoni?**

– Com que a les normes antigues la protecció no era completa; no estaven protegits els molins ni les coves prehistòriques, ni els horts de fora vila... sols hi havia protegides 4 o 5 cases dins el poble i fora haver-hi una fitxa del que s'havia de protegir de cada una d'aquestes cases. I ara, amb les noves normes, hem fet un catàleg de cases a protegir dins el poble, de creus de terme, que tampoc no hi era; un inventari de cases de fora vila, un altre de cases de possessió, de talaiots, d'activitats prehistòriques i de tot això les normes preveuen que una vegada aprovades, dins l'Ajuntament es formi una comissió del Patrimoni, la qual haurà d'elaborar una fitxa de cada una d'aquestes edificacions dient què és allò que vol protegir de cada una d'elles. Ara, que una casa estigui catalogada a les normes, no vol dir que no la puguin tocar.

– **Com es protegiran aquestes cases?**

– Es faran tres nivells de protecció: un estructural, un altre d'elements ornamentals o de frontis i un altre que serà total. A l'estructural s'haurà de mantenir l'estructura de l'edifici, però es podran tomar coses. Al que sols sigui de frontis o ornamental, es podrà tocar la casa, però no es podrà tocar el frontis. I a les de protecció total no es podrà tocar res, com per exemple l'església, la rectoria o les cases més representatives.

– **Com ho especifiquen les Normes Subsidiàries?**

– A aquest nivell no ho hem delimitat dins les normes; només hem dit quines s'han de protegir. Però llavors aquest nivell de protecció de cada una d'aquestes cases serà una feina a fer més endavant per la Comissió del Patrimoni constituïda per l'Ajuntament, on hi hagi un representant municipal, un arquitecte, un arqueòleg, un historiador... gent d'una certa vàlua professional per poder dir què és allò que s'ha de protegir de cada casa. No és adient que aquesta feina la

faci l'arquitecte tot sol.

– **Heu previst dotacions de serveis?**

– No és tema de les normes subsidiàries.

– **Què hi ha sobre la suspensió de llicències urbanístiques?**– Actualment les llicències estan suspeses, però no vol dir que no se'n donin, ja que si no ho prohibeixen ni les normes antigues ni les noves, no hi ha perquè s'hagi d'aturar. O sia, que si la llicència està d'acord amb les dues normatives s'ha de concedir. El dia que s'aprovin les noves, quedaran anul·lades les velles, però mentre estan en tramitació estan vigents les dues.

– **Es poden presentar al·legacions?**

– Ara hi haurà uns mesos per presentar-ne i en acabar el període d'exposició pública me les passaran.

L'arquitecte, enfeinat en resoldre peticions i aclaracions a veïns sobre aquestes normes, no té un moment de descans. Gràcies per haver-nos atesos.

O. Arbona

Succinta història de la nostra església - I (Segles XIII, XIV i XV)

La primitiva església

Impulsats pel fet de complir-se en guany el 750 aniversari del reconeixement canònic de la nostra parròquia pel Papa Innocenci IV, hem volgut també incloure a Bona Pau una succinta història del nostre temple i les vicissituds en el transcurs dels tres quarts de mil·lenni.

Per aquest motiu i al llarg de tres mesos (degut a la seva extensió) anirem publicant l'homilia que Mn. Bartomeu Moll Ribas va pronunciar en el Santuari de la Bona Pau el passat 14 d'abril, dia del Puig, en la qual sintetitzà molt bé aquest interessant tros de la nostra història.

Des de temps immemorial, la tercera Festa de Pasqua celebren "Es dia d'es Puig". Després de l'ascens de Quaresma compartim en aquest dia de germanor, als peus de la imatge de la Mare de Déu de la Bona Pau, l'alegria de la resurrecció de Jesús. Com acompanyaren Maria, trists i desolats, els Apòstols i deixebles feils durant la Passió del seu Fill i després visqueren amb Ella el goig de la seva resurrecció, també nosaltres, que la recordàvem Dolorosa el Divendres Sant, volem ara en aquest Santuari compartir l'alegria Pasqual. Avui, 14 d'abril, és obligat recordar un fet d'importància capital per a la nostra diòcesi i per al nostre poble: la bul·la "Cum a nobis petitur" del Papa Innocenci IV, que posa els béns de la diòcesi i de les esglésies de Mallorca sota la protecció de la Santa Seu.

Acabada la conquesta de Mallorca, els Bisbes de Barcelona i Girona volien que l'Illa fes part de les seves diòcesis. Poc temps després, Jaume I arribà a un acord amb l'arquebisbe de Tarragona a fi que Mallorca fos nova diòcesi lligada a la província eclesiàstica d'aquest arquebisbat, com ho eren les altres diòcesis catalanes. Després de llargues negociacions, el Papa Gregori IX, una vegada assegurats suficients béns estables per a l'Església de Mallorca, encoratjà els bisbes de Lleida i de Vic i Sant Ramon de Penyafort que elegissin un bisbe per a la nova diòcesi, que, per desig exprés del Papa, dependria directament de Roma. L'elecció va recaure damunt D. Ramon

de Torrella, que fou consagrat l'any següent, el 1237. Així, per manament pontifici, la diòcesi de Mallorca quedà exempta de subjecció a qualsevol metròpolis, i subjecta directament a la Seu Apostòlica, situació que durà fins al 1492 en què començà a ser sufragània de València.

Acaba la conquesta, el 31 de desembre de 1229, tant el Rei com els Bisbes i Senyors que la dugueren a terme, es preocuparen que no faltàs el servici religiós per als soldats i nous habitants.

Pocs anys després, el 1236 o 1237 el Papa Gregori IX envià el Prebost de Tarragona, Ferrer de Pallarès, per a què cuidàs dels béns de l'Església i dividís la diòcesi en parròquies.

El 14 d'abril de 1248, avui fa 750 anys, confirmant la decisió de Gregori IX, Innocenci IV publicava una bul·la a petició del Bisbe de Mallorca, en la qual consta que la diòcesi queda directament subjecta a l'església romana i que el Papa pren sota la protecció de Sant Pere i la seva pròpia les esglésies (o parròquies), ja existents, amb el béns que cada una posseïa i els que en futur adquiririen. En aquesta llista de parròquies s'anomena la de Santa Maria de Montuiri.

Entre els temes que podia escollir he pensat parlar-vos del nostre temple i de les obres més importants dutes a terme fins ara. ¿Com seria la primitiva església de Santa Maria de Montuiri?

Després d'haver-se establert a les terres conquistades, els nostres avantpassats no es podien posar tot d'una a construir esglésies, sinó que degueren acudir a un remei d'urgència: purificar les mesquites musulmanes, que eren molt nombroses, i convertir-les en esglésies cristianes. Aquest és el cas de la Seu: la mesquita, que primer va servir de Catedral, va subsistir fins l'any 1412, prop de dos-cents anys després de la reconquesta.

També és més que possible que a Montuiri, que era un districte important de la Mallorca musulmana, hi hagués

Interior del temple abans de la darrera reforma

una mesquita i que els cristians s'hi reunissin per a les seves celebracions.

S'han trobat algunes restes que fan pensar si la primera església estaria en el Molinar, on actualment és Ca'n Nofre.

Entre els papers vells que he remogut, el primer sacerdot de què es parla i que es cuidava de l'església és Don Guillem Goromir i el primer rector, D. Guerau Sitjola devers el 1270-1290.

En els segles XIII i XIV l'església tenia tres capelles a cada costat: el Corpus, Sant Antoni, Les Ànimes, La Passió, Sant Roc i Sant Pere (no és el valuós retaule que tenim).

El 15 de febrer de l'any 1515 es reuniren: el Rector D. Joan Abelló, els sacerdots i els jurats i acordaren arreglar la coberta de l'església, que es trobava en molt mal estat. Encarregaren al Mestre Jaume Barceló de Porreres de tancar tota la volta amb pedra picada de Llucmajor i de fer 5 claus a les voltes a les quals es posaren els escuts que els obrers determinaren. L'obra durà uns dos anys.

(Continuarà)

Bartomeu Moll

Les maces d'Antònia Adrover

(Amb agraïment i admiració)

Com es nota que a madò Antònia Adrover "Manxes" l'hi he entrat per l'ull dret i se sent identificada i compenetrada amb els meus escrits, que, referent a la pàgina, cada mes publica aquesta revista.

Serveixin aquestes ratlles per fer-vos a saber que si us agraden els meus escrits i quan ens topam pel carrer m'ho deis, pel que a mi respecta no som manco, els vostres poemes, on es demostra la vostra saviesa, la vostra bondat, la vostra saba de bona gent pagesa, veritablement em commouen i quan reb la revista és allò primer que cerc d'entre les pàgines. Record que una vegada no les hi vaig veure i ho vaig trobar de menys. Sense les vostres poesies la revista no em sembla completa. El que ocorre és que jo no he estat tan agraït com vos i en els meus articles mai vos havia esmentat.

Però madò Antònia, de cap manera pens esser mereixedor de tants d'elogis. Fa almenys tres vegades que citau el meu nom encapçalant els vostres poemes, i no és per criticar-me. Jo, per escriure, pens una certa cosa, un producte, un fruit, una feina del fora vila i amb una pobra expressió literària ho enviï a **Bona Pau** i el director té la deferència d'inserir-la en aquesta bona revista montuïrera que és **Bona Pau** i pel que veig aquestes coses que cont vos cauen de bon grat.

Si mal no record, la primera vegada que em citàreu fou arran d'haver fet un escrit referent als albercocs. Fou un any que vaig portar a Porreres uns quants caixons d'albercocs i una vegada pesats em donaren un albarà per cobrar-los en arribar els doblers de l'UE i seguidament les tiraren dins un clot perquè, deien, el mercat està saturat i no es venen. Em consta que aquest any en tiraren 300 tones, i he pogut saber que l'any passat foren 400 les que enterraren. Enguany, sembla la collita no pinta gaire bé, ara veurem si encara n'enterraran. Aquest fet no ho trobareu bé, ni jo tampoc, i escrivireu el poema titulat: *En Sion té raó*.

En una altra ocasió, fou referent a un escrit meu sobre figues i figueres. En temps de figues arreu es veuen solades i al voltant de la soca romaguers, olivardes, fanàs i altres herbotes que denoten fa anys no han cavat la llobada. D'ençà

que el padrí morí—escriviu en un dels vostres poemes i citant-me— el galivans estan rovellats davall el porxo de les cines, ningú els empra.

I el passat mes d'abril, al vostre poema *Gloses sobre el bé i el mal*, on escriviu que avui hi ha massa de tot i que totes les maces fan mal, també em nombrau i a més en el seu encapçalament deis que jo puc dir millor que vos que és una maça. Abans de seguir escrivint vull fer una puntualització: **maça** que s'empra per pegar cops i **massa** que vol dir abundor o balquena, la seva pronúncia és idèntica, però per escriure-ho correctament ho he de fer de diferent manera.

Referent a maça es veu que em coneixeu de fa estona i que a ca nostra, a Son Pujol, teníem —fa una cinquantena d'anys— dues cabres, les quals ens subministraven la llet necessària per al consum familiar i que gairebé sempre manaven uns quants cabrits que després, per pasqua, d'un, elaboràvem les panades i veníem els altres. Després, per aprofitar bé la seva llet, suraven uns quants buns, i clar, necessitaven cadenes, cordes, cabrestells, estaques i maces.

Idò sí, per devers ca nostra sempre hi havia unes quantes maces de llenyam; unes, rodones amb anelles i mànec mitjancer, de devers dos pams; altres, llargues planes amb el mànec tot un cos. En teníem per estacar les cabres, una o dues per picar o esflorar les lleties, cigrons o faves, que, vos com molt bé sabeu, a vegades, per començar a menjar llegum, abans de batre ja n'esfloràvem o picàvem una o dues garbes, una altra de grossa amb el mànec de devers 5 ò 6 pams per —juntament amb dos o tres tascons— fer estelles. En aquesta encara la tenc i de tant en quant l'empr, tan per fer estelles com per ficar qualche politxó. Després també hi ha la de ferro per picar a un escarpell per fer qualche feina de picapedrer i que sempre n'hi ha hagudes per devers el porxo de Son Pujol.

Com veis de maces n'he manejades bastants però ara crec que ja seran pocs els qui estaquin la cabra o piquin manats de lleties o cigrons.

En quant a **massa**, en el sentit que esmentau en el poema, quanta raó teniu

Antònia Adrover és ben considerada

quan exposau que uns tenen massa poc i altres massa molt! Ara es diu poc, tal vegada perquè estam a temps de balquena, d'abundor, però antany sovint se sentia dir: **per massa pa, no hi ha mal any**, volent donar a entendre que per tenir molt de tot no hi ha mal. Però si ho analitzam bé, hi vós sabíem ho relatau als vostres poemes, ens fa pensar que per massa, segons de què, sí que hi ha mal.

Com deis hi ha massa doblers, o millor dit, se'n malgasten massa, hi ha massa cotxes, massa accidents per les carreteres, conseqüència de d'anar a massa velocitat, massa divertiments, massa drogoaddictes, massa vells i malalts mal atesos, massa poc respecte als drets humans, massa fam per molts d'indrets del món, mentre per aquí hi ha massa menjar i se'n tira massa. Arreu es poden veure com es tiren al fèrmer pans i altres necessaris aliments, massa addicció a la prostitució i massa explotació de menors; en fi massa dolentia, massa odis i rancors. I vós prou ho sabeu, que és tenir massa, perquè les persones pobres del vostre temps ho heu tingut, però massa escassetes, massa feines, massa preocupacions i massa sofriment. Tot el contrari d'ara que hi ha massa balquena. Per no fer-me massa llarg i pesat acabaré, però us asseguro que encara deix moltes masses d'aquestes que fan mal dins l'ordinador.

Us dedico aquest modest escrit, madò Antònia, amb tota admiració, respecte i bona amistat. Esper vos agradi.

Sion Nicolau

Nota: Antònia Adrover, al número 542 de **Bona Pau** corresponet al passat mes d'abril, en el seu habitual poema titulat "Gloses sobre el bé i el mal" fa referència a que jo puc dir millor que ella el perquè serveixen les maces o masses.

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Set jovenetes deixondides

Ha passat quasi mig segle des que aquestes set jovenetes es feren aquesta foto en el Puig de Sant Miquel. Era en motiu de sa festa de Crist Rei de 1949. Se separaren de la resta de la gent i es col·locaren així com es veu. Elles són Antònia Bonet (de Santanyi), Joana Noguera "Doia", Catalina Bonet (de Santanyi) (les dues Bonet eren filles d'un guàrdia civil), Maria Trobat "Claveta", Francisca Bauzà "de s'adrogueria", Coloma Sampol i Maria Roca "Boivassa".

Records d'infantesa

Una caiguda damunt "sa troneta"

La meua infantesa va transcórrer com la de la majoria d'al·lots de la pagesia. Després d'haver anat uns anys a escola i saber llegir, escriure i fer comptes em vaig preparar per treballar, i als 12 ò 13 anys ja feia de manobre de picapedrer. I per espai de bastant de temps vaig fer feina sota la direcció de mestre Biel "Matxó" de tal manera que quan tenia 17 ò 18 anys ja quasi no el necessitàvem a ell per fer diferents adobs a les cases.

Mestre Biel era un bon picapedrer i tenia feina per molts d'indrets del poble i manobres a un i altre lloc: al·lots, a vegades, que encara necessitaven manar per la mà, però jo volia ésser picapedrer i sabia que ell era un bon mestre i el

meu pare que també m'hi va empènyer.

Devia ésser el 1927 quan en certa ocasió anàrem a fer una reparació a la rectoria, en un temps en què era rector don Gori Barceló. Molt prop de "sa troneta" però dins la casa vàrem muntar el bastiment amb en Ramon "Prunes", l'altre manobre; però, pel que va succeir, es veu que el vàrem deixar tan fluix, guiats per la nostra inexperiència, que quan nosaltres dos hi érem damunt, va tombar i tots dos vàrem caure de mala manera i romanguérem estesos i sense sentits damunt "sa troneta".

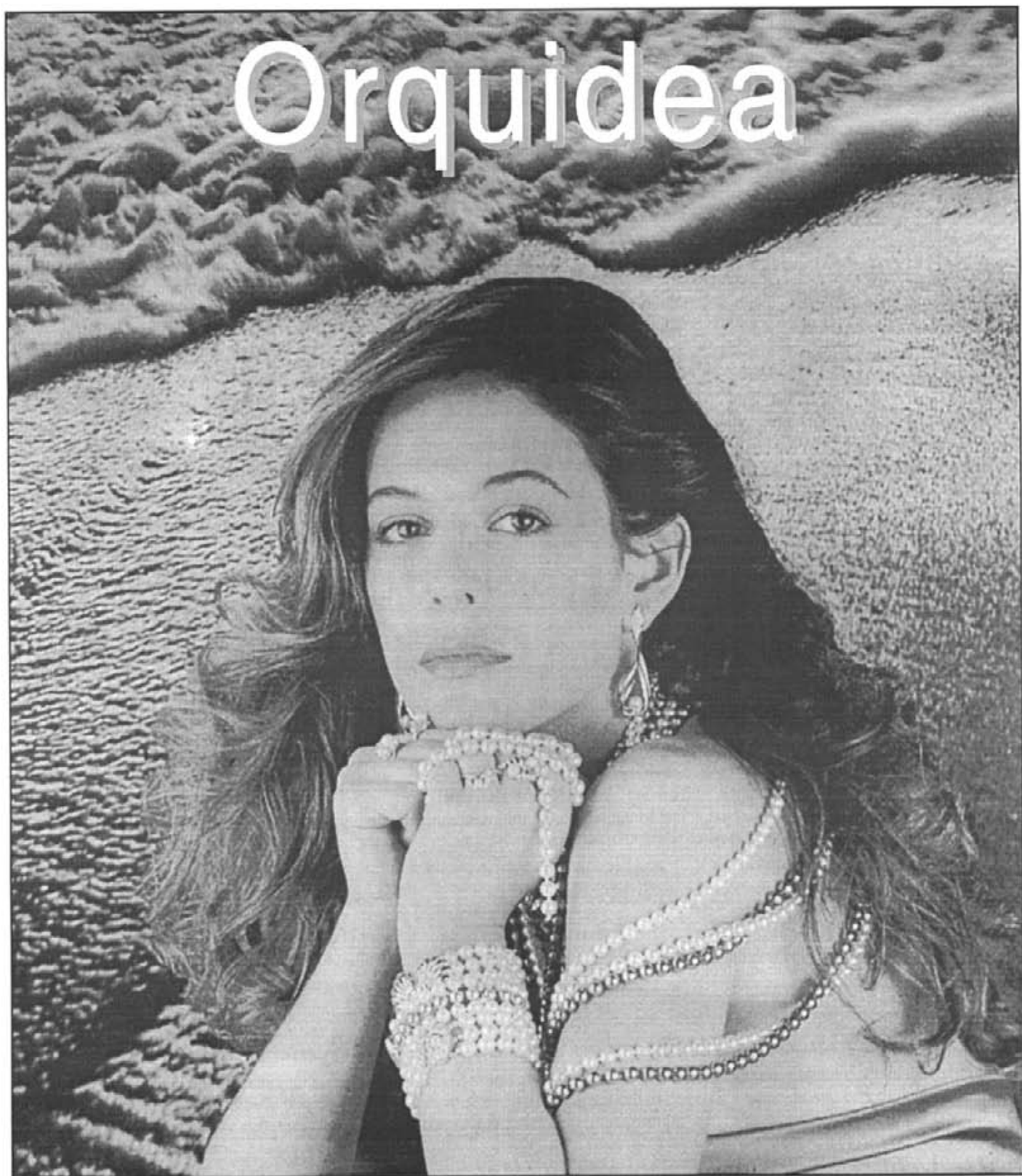
Els qui se'n temeren, del fet, correren cap a nosaltres i es veu que quedàrem inconscients i al dir d'ells es pensaven

que érem morts. Comparegué el rector i en veurens en aquell estat també es va acubar. Anaren a cercar auxili i tot d'una vengué es metge "Fraret", quan ja començàvem a reaccionar. Record que digué: "Quin bot més alt que heu pegat". Efectivament, devia ésser d'un dos metres. Però ni un ni altre ens vàrem rompre cap os, sols algunes pelades i esgarinxades pels braços i cara. Vàrem estar devers quatre dies de baixa i el rector cada dia venia a ca nostra a veure'm. Mu mare li deia que no importava, però ell així i tot venia i deia: "Déu no ha volgut que vos féssiu mal".

Coses d'al·lots: no posàrem esment en fermar bé els taulons del bastiment i tot va caure. El retgiró per als que ens varen veure en terra fou d'allò més gros. I després tot el poble ho va comentar.

Bartomeu Fiol

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Gaspar Mas Miralles "de Son Comelles"

Autodidacte, agrimensor i escultor d'una Pietat i de dues talles de Sant Antoni

Un dels més preclars montuïrers que més destacaren a la vila a mitjan segle XIX fou Gaspar Mas Miralles –l'amo en Gaspar de Son Comelles–. Un personatge que nasqué a Montuïri el 20 de juliol de 1817. Es va casar amb Antònia Aina Trobat i tingueren un fill –en Baptista "Comelles"– i dues filles, una casada a Meià i l'altra a Can Vermell.

L'amo en Gaspar de jove va estudiar i esdevingué un dels millors agrimensors de Mallorca. Per cert que encara es conserva el seu títol lliurat pel "Ministro de la Gobernación de la Península" l'11 de novembre de 1846, el qual es va estendre per ordre de S. M. la Reina.

En el seu temps, l'amo en Gaspar era ben conegut a la vila no sols per la seva bonhomia, sinó també pels nombrosos caires que l'enrevoltaven i feien d'ell un home extraordinari. En l'aspecte religiós hem d'esmentar que durant molts d'anys fou l'obrer de Sant Antoni, en una època en què ésser obrer d'un sant o d'un esdeveniment religiós era una prebenda ben considerada.

En el seu temps i fins fa una cinquantena d'anys a la pagesia es feia molta festa a aquest sant. Ell, el dissabte de Sant Antoni convidava molta gent a un sopar que feia a ca seva, en el carrer Major, on no hi mancava, entre els altres ingredients, molt de vi i bo del que feien Can Comelles. I l'endemà... a les beneïdes.

Conten que una vegada un improvisat glosador en va començar una i no la sabia cabar i deia així:

Aquesta filla que teniu
el Cel la vos curarà...

I com que va quedar enrocant l'amo en Gaspar li sortí a camí, li ajudà i afegí:

... com aquella que va curar
a la ciutat d'Alexandria.

També sabia fer parets seques. En féu una al torrentó de la carretera de Porreres, quasi al final del seu tros, un marge que actualment no es veu perquè alçaren la carretera. Ell tant s'hi va mirar i el féu amb tanta d'esmena, que el seu pare ja tenia por que no l'acabàs. Quan el tengué enllestí exclamà: "Una n'he feta...!"

Féu amistat amb molts de senyors de Ciutat, els quals el tenien ben considerat, però el seu fill Baptista no sabé o no tengué molta conjuar aquelles bones rela-

Talla de Sant Antoni, obra de Gaspar Mas, que es conserva a Can Pep "Comelles"

cions del seu pare.

Conten que quan el seu fill era gran i estaven a Son Comelles tenien un porqueret que guardava part del bestiar de la finca –en Gabriel Sampol (1)–, qui més envant seria destacat glosador i batle: el padrí dels de Son Coll i dels Sunyers, entre d'altres. Idò bé; en certa ocasió la guarda féu malbé un empelt i dit Sampol els ho féu a saber amb aquesta glosa:

A s'empelt d'albercoquer,
Baptista, que vares fer,
a Sa Rota, el t'han menjat.
L'amo: jo no tenc sa culpa,
sa culpa la té sa ruca;
ja ho pagarà qui la fé.

En Baptista estava molt enfadat, però l'amo en Gaspar, el seu pare, li ordenà: "No li diguis res, ja està bé". Era en agraïment perquè li havia fet una cançó.

Com hem dit al principi, una filla es va casar a Meià. Per això no és d'estranyar que el Metge de Meià, de qui l'amo en Gaspar era el pare del seu padrí, en pogués relatar aquesta descripció:

L'amo en Gaspar "Comelles" és s'autor de dues talles de Sant Antoni. Era un polifacètic, un autodidacte d'aquests que neixen llests. Era agrimensor, era pintor, era escultor... Va pegar un llamp a sa capella de Sant Antoni i ell va pintar es fet de com es llamp va pegar... Ademés

d'aquestes dues talles de Sant Antoni, que una la tenen a Can Comelles i s'altra a l'iglesi, va fer aquesta Pietat, com entram a mà dreta a l'iglesi des Puig, amb un Bon Jesús a damunt la Mare de Déu. Per cert que aquest Bon Jesús és munpare, perquè munpare era nèt seu, i munpare, com que anava a escola i era de Meià, estava a cas padrí i se va valer d'ell per fer això. A més d'això va fer sa primera màquina de segar, amb un braç, que automàticament ja tirava ses gavelles en terra. Llavó també hi ha una font a Alcoraia i hi va haver un enginyer que es senyor d'Alcoraia volia que li dugués aigo de bastant enfora de sa finca i ningú li va dur, i ell: pim-pam, pim-pam! quatre voltes i va dur s'aigo davant ses cases d'Alcoraia. Es pla de Montuïri, aquest pla que hi ha, és una còpia, però s'original el va fer ell, aqueixes finquetes tan petites, totes, totes... Es Puig de Sant Salvador, que ningú el va sabre midar, ell també el va anar a midar, i també va resoldre es problema; i aquest homo tenia tanta importanci a Mallorca, que es fíis des nobles de Mallorca no podien dinar a sa taula de son pare fins que ja eren majors d'edat, de tal manera que tot es temps que eren petits havien de menjar a sa taula de ses dides!, però aquest homo tenia tanta categoria que quan anava a veure i a menjar amb so general Cotoner, seia i menjava a sa taula. Res de passar pes quarto de ses dides...! Aquest senyor, l'amo en Gaspar "Comelles", era fíi de Montuïri i val la pena que el conequem un poc... Com que justament era es padrí de munpare... me contava totes aquestes coses (2).

Fou degut a ser l'autor d'aquestes talles de Sant Antoni que Gabriel Sampol li féu aquesta glosa:

L'amo en Gaspar, vós teniu
bon cap i bona memori;
heu tallat un Sant Antoni
que és mort i pareix viu.

Gaspar Mas va morir a Montuïri dia 5 d'agost de 1884 (3).

O. Arbona

1)- En férem una ressenya a Bona Pau. Cfr. nº 472. Juny de 1992.

2)- Cfr. "Un poble, un temps" de Joan Miralles i Monserrat.

3)- Sebastià Cloquell "Cigala" i Josep Mas "Comelles" ens han relatat bastants de passatges.

Carnisseries

Ca n'Aloi, Ca na Murtona, Can Baco, Can Xoroi i altres carnisseries

1.- CA N'ALOI del carrer Major

Abans d'entrar en matèria, recordarem alguns trets generals propis de totes les carnisseries. A la vila només es matava els dissabtes. El motiu era l'escassa demanda de carn. Les famílies menjaven carn en pocs i assenyalats dies de l'any. Era normal aquest comentari quan es veia una dona comprant carn: - Que deven estar malalts? En temps més antics s'avisava que qui tengués malalts passàs per la rectoria per cercar una tassa de brou. Els carnisseries ho tenien difícil per col·locar la seva mercaderia.

Els primers propietaris de Ca n'Aloi van ren esser dos germans: Miquel i Tomeu, els quals solucionaven la dificultat de vendre d'una manera enginyosa: un germà oferia la carn a un preu més baix que l'altre, cosa atractiva per a les mestresses de casa. Ells dos fingien barallar-se i, en públic, l'un es lamentava de l'altre per l'oferta. En el fons era una estratagema per a treure's el xot o l'animal sacrificat del damunt i transforma-lo en moneda corrent.

Es tancà el negoci i, amb el temps, un nebot dels anteriors, Joan, vengut de França, el tornà obrir. Aquest matava en l'escorxador del poble i transportava la mercaderia en un remolc tirat per una bicicleta. Tengué un client de conducta curiosa. Aquest, fadrí, la primera vegada que comprà demanà una terça de carn i mitja de freixura. Repetia la demanda cada dissabte, obrint la senalleta i mostrant els doblers comptats, però sense dir cap paraula. Així en Joan no li tornà sentir la veu. No debades en Tomeu des Molí tenia fama de lacònic. Traspassà la carnisseries a na Coloma "Guerrera", casada amb en Tomeu "Muix", encara que en Joan seguí matant els animals.

2.- CA NA MURTONA, a un local de l'Ajuntament

El seu nom complet era Francisca Planas i Ripoll. Regentà l'establiment fins haver-lo de tancar per motius de salut. Recuperada cuidà una guarda de cabres i després d'uns anys obrí una altra carnisseries, aquesta vegada en el carrer de Sant Antoni.

3.- CAN BACO de plaça

L'establiment va pertànyer a en Pau "Batliu" el qual el traspassà a Sebastià Mora i Fuster, porrerenc, viudo, de mal nom "Baco". Contragué segones núpcies amb Joanaina Mayol "Rustida". Era curiós veure'l tallar la carn perquè, malgrat tenir un dit paralitzat, ho feia amb total domini de l'ofici.

Eren famosos els seus botifarrons, segons una opinió pública, els millors de Mallorca. Com també era molt gustosa la porcella rustida, venuda a trossets per la Mare de Déu de setembre. Afavorit per la loteria, encara obtingué més notorietat en el poble.

El dia del Puig començava a vendre polos, enviats des de Felanitx per Xandro Tejedor amb una bota folrada de suro. Per Sant Bartomeu duia una camionada de gel. Les geleres encara no havien arribat de forma massiva a Montuïri.

Quan el matrimoni deixà la carnisseries es traslladà a Sa Cova on començaren un negoci de fruites i verdures.

4.- CAN XOROI de sa costa des Pujol

L'amo era en Sebastià Bauzá "Xoroi", Però na Maria Fontseca Mayol, coneguda popularment per na Maria de sa Carn, va esser l'encarregada del negoci per a sempre. Na Maria, dona neta com una plata, ordenada, matava i tallava molt bé.

L'amo en Sebastià encetava ametles i duia forta activitat mercantil juntament amb el seu gendre, en "Tec". Ni ell ni el gendre sabien llegir ni escriure, però un i altre treien els comptes de cap amb una facilitat de consumats matemàtics. Recordem que aleshores es pesava a

En primer terme, en el carrer des Pujol, a la dreta, hi havia Can Xoroi

quilos, però aquestes mesures s'havien de reduir a arroves, lliures, terces, unces... Quants de montuïrers encara recorden com no era fàcil aprendre de fer comptes a l'escola!

La carnisseries passà a la filla Joanaina, la casada amb en "Tec", i na Maria continuà encarregant-se'n. Ho féu fins a la seva jubilació.

5.- ALTRES CARNISseries

D'una manera més breu s'han recordat aquestes: Can Miquel Bauzá "Rodetes", ubicada a Can Joan "Comelles" del carrer Major.

En Toni Regis, es "Tuti", en posà una a mitges amb en Miquel Cerdà "Pollet", al carrer del Pare Vicenç Mas. La casa es va vendre, es féu nova, i en Toni Mayol Cerdà "Pavora" n'hi posà una altra. La duia la dona mentre que ell comprava i matava. Succes na Catalina Mayol Fullana "Teresa".

Recordem que en Rafel Miralles Ribas "Xibau" en posà una a la seva botiga. També en Miquel, home de n'Antònia "Porrerenc", a l'esparteria. Però això ja ha estat recordat en capítols anteriors.

Sa veu de sa memòria

Excel·lent debut del Club Ciclista Montuïri

Tres títols insulars d'handbol per a l'escola

L'equip de minibàsquet, subcampió de Mallorca

Cloenda de la temporada del Club Columbòfil Missatger

Beníssim ha començat el nou Club Ciclista Montuïri la seva nova singladura. A l'hora de redactar aquesta informació, s'han celebrat tres etapes del XIV Trofeu Pla de Mallorca i l'entitat montuïrera ha assolit importants èxits que han estat destacats per la premsa de Palma.

A la I etapa de 64 quilòmetres que va tenir lloc precisament a Montuïri el diumenge 17 de maig, Tomeu Amengual (CC Montuïri) va ser primer i per tant va liderar la carrera durant una jornada com ho va fer també l'equip. Des de la plaça de Montuïri partiren 97 corredors pertanyents a tretze clubs, la qual cosa representa un mèrit per a l'organització local que va cuidar tots els detalls. En Rafel Miralles que va fer cinquè a set segons i Andreu Salvà, ambdós del CC Montuïri, van protagonitzar l'escapada del dia que va durar vint quilòmetres. Abandonares vint-i-un corredors.

La segona etapa es va desenvolupar el dissabte 23 de maig a Sa Pobla i rodalies. Dos montuïrers ocuparen els dos primers llocs del podi, Guillem Ramis (1) i Gabriel Bauçà (2). Aquests dos esportistes es varen escapar en el km. 12 juntament amb quatre representants del Lloret i un del Sineu. Arribaren destacats. A la meta, els dos de la vila no perdonaren i foren els dos primers.

La labor d'equip va ser decisiva a la III etapa del diumenge 24 de maig a Muro. Varen controlar perfectament els constants intents de fugida i possibilitaren, al final, que Tomeu Amengual guanyàs l'etapa a l'sprint, que Guillem Ramis encapçalàs la general i que Biel Bauçà anàs cinquè i Tomeu Amengual, vuitè. Això suposa que entre els deus primers classificats de la general hi hagués tres ciclistes del Montuïri.

HANDBOL

Un altre any més l'escola ha participat a les finals escolars d'handbol. S'ha proclamat campiona en aleví masculí, aleví femení i infantil masculí. Va fer segona a infantil femení.

Tret d'aleví femení, a cada una de les categories hi participaren tres equips:

Els components del Club Ciclista Montuïri abans de començar la competició

Montuïri, Sant Joan i Selecció del Raiguer.

Aquests foren els resultats obtinguts:

. Aleví femení: Montuïri, 19 - Sant Joan, 1 i Sant Joan, 0 - Montuïri, 14.

. Aleví masculí: Montuïri, 14 - Sant Joan, 12 i Montuïri, 14 - Selecció Es Raiguer, 8.

. Infantil femení: Montuïri, 3 - Sant Joan, 1 i Montuïri, 5 - Es Raiguer, 8.

. Infantil masculí: Montuïri, 21 - Sant Joan, 5 i Montuïri, 26 - Es Raiguer, 9.

La superioritat de Montuïri en handbol escolar es notària. A 1995 (Sant Llorenç), 1996 (Muro) i 1997 (Inca) han copat tots els primers llocs de les finals insulars en totes les categories i, des de fa set cursos, són campions de forma consecutiva a les dues modalitats alevins.

MINIBÀSQUET

El de minibàsquet serà un equip que, si continua en la línia de progressió que ha portat enguany, arribarà amunt i donarà molt de gust tal com ha fet tota aquesta temporada practicant un bàsquet d'elevat nivell. Han participat a la fase final del campionat de Mallorca i han quedat segones, després del totpoderós Sant Josep.

BÀSQUET CADET

Un altre bon conjunt, el cadet. Llàstima

dels problemes d'inici de temporada. A la fase post-lliga han quedat campiones del grup C-2. Només han sofert una derrota en les sis jornades disputades.

RESULTATS DEL MES DE MAIG I Preferent

Montuïri, 3 - Alaró, 0
Calvià, 1 - Montuïri, 4
Montuïri, 2 - Casa Miss, 0
Ferriolense, 1 - Montuïri, 5
(final campionat I preferent Mallorca)
Montuïri, 1 - Soledat, 0
Montuïri, 1 - Espanya, 0
(Partits lligueta ascens a III divisió)

Alevins

Badia, 6 - Montuïri, 0
Cardassar, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Olímpic, 4
Bàsquet sènior
Montuïri, 41 - Avante, 35
Son Carrió, 51 - Montuïri, 53

Bàsquet cadet

Montuïri, 26 - Soledat, 42
Binissalem, 23 - Montuïri, 54
Montuïri, 33 - Pollença, 31

Bàsquet infantil

Montuïri, 38 - Binissalem, 34

Minibàsquet

Sant Josep, 63 - Montuïri, 20
Montuïri, 56 - Alcúdia, 24
Cide, 45 - Montuïri, 47

CLUB COLUMBÒFIL

Com esdevé per aquestes dates, el Club Columbòfil Missatger de Montuiri va clausurar la temporada mitjançant un sopar i el lliurament de trofeus que varen tenir lloc en el restaurant "Es Cruce" de Vilafranca el divendres 29 de maig.

Els actes varen estar presidits per Sebastià Grimalt, president del club local; Pep Toni Torrent i Josep Lladó, president i vicepresident de la Federació i la directiva local. Hi varen assistir tots els socis i nombrosos simpatitzants.

El primers llocs de la taula classificatòria del curs 1997-98 han quedat de la forma següent:

Calpe I: 1. Sion Mut; 2. Sebastià Grimalt; 3. Bartomeu Miralles

Calpe II: 1. Sion Mut; 2. Sion Mut; 3. Francesc Rotger

Calpe III: 1. Bartomeu Miralles; 2. Sion Mut; 3. Francesc Rotger

Calpe IV: 1. Antònia Rotger; 2. Amengual-Miralles; 3. Antònia Rotger

Oriola I: 1. Martorell-Arbona; 2. Sion Mut; 3. Francesc Rotger

Oriola II: 1. Francesc Rotger; 2. Antònia Rotger; 3. Antònia Rotger

Lorca: 1. Martorell-Arbona; 2. Sion Mut; 3. Antònia Rotger; 4. Bartomeu Miralles

Totana: 1. Francesc Rotger; 2. Antònia Rotger; 3. Francesc Rotger; 4. Sion Mut

Baza I: 1. Andreu Munar; 2. Martorell-Arbona; 3. Bartomeu Miralles; 4. Francesc Rotger; 5. Sion Mut

Baza II: 1. Sion Mut; 2. Sion Mut; 3. Antònia Rotger

Puertollano: 1. Francesc Rotger; 2. Sion Mut; 3. Bartomeu Miralles; 4. Antònia Rotger; 5. Sebastià Grimalt; 6. Amengual Miralles; 7. Sion Mut; 8. Amengual Miralles

Cap de Bou: 1. Sion Mut; 2. Sebastià Grimalt; 3. Sion Mut; 4. Antònia Rotger; 5. Francesc Rotger; 6. Antònia Rotger; 7. Bartomeu Miralles; 8. Gori Oliver

Campionat absolut: 1. Sion Mut; 2.

Antònia Rotger; 3. Francesc Rotger; 4. Bartomeu Miralles; 5. Sebastià Grimalt; 6. Amengual-Miralles; 7. Andreu Munar; 8. Martorell-Arbona; 9. Gori Oliver; 10. Sebastià Mas; 11. Antoni Verger; 12. Francesc Fuster.

Biel Gomila

Bàsquet femení Classificacions finals

Sénior - Trofeu Sports Serra

Son Carrió	10	9	1	531	430	19
Ca n'Alou	10	7	3	454	375	17
Sanimetal	10	6	4	464	444	16
Montuiri	10	5	5	407	438	15
Binissalem	10	3	7	433	464	13
Avante	10	0	10	395	523	10

Cadet - 2ª fase lliga

Montuiri	6	5	1	257	214	11
Soledat	6	4	2	279	195	10
Pollença	6	3	3	206	216	9
Binissalem	6	0	6	226	343	6

Mini - Final Mallorca

Sant Josep	5	5	0	305	76	10
C.P. Montuiri	6	4	2	252	234	10
Cide	6	2	4	163	289	8
Piero Rossi	5	0	5	121	242	5

Futbol Classificacions finals

Cadets

Cala d'Or	24	19	2	3	94	35	59
B. Cala Millor	24	17	4	3	63	27	55
Felanitx	24	15	6	3	72	33	51
Olimpic	24	15	2	7	65	48	47
Cardassar	24	12	4	8	76	40	40
Vilafranca	24	10	9	5	53	30	39
Montuiri	24	10	6	8	59	57	36
Santanyi	24	7	2	15	41	66	23
Algaida	24	6	4	14	50	73	22
S'Horta	24	5	6	13	47	69	21
Margalida	24	4	8	12	39	71	20
Barracar	24	4	3	17	32	91	15
Porreres	24	3	2	19	27	81	11

Infantils

Manacor	20	18	2	0	99	15	56
Petra	20	16	3	1	73	18	51
Artà	20	12	2	6	54	25	38
Espanya At.	20	9	3	8	31	39	30
Santanyi	20	9	2	9	55	59	29
Algaida	20	7	5	8	53	42	26
Cardassar	20	6	6	8	31	47	24
Montuiri	20	6	4	10	42	52	22
Son Servera	20	7	1	12	36	63	20
Barracar	20	3	2	15	29	81	11
Porreres	20	1	2	17	18	88	5

Benjamins

Felanitx	24	22	0	2	219	26	66
Petra	24	21	1	2	174	38	64
Santanyi	24	20	1	3	172	39	61
Espanya	24	18	2	4	146	37	56
Sineu	24	13	1	10	116	73	40
Algaida	24	13	0	11	77	62	39

Cala d'Or	24	11	3	10	71	69	36
Porreres	24	9	3	12	82	70	30
Montuiri	24	7	2	15	52	179	23
Campos	24	6	3	15	60	102	21
Espanya At.	24	4	3	17	44	145	15
Algaida At.	24	1	2	21	35	216	5
P. B. Llubí	24	0	1	23	20	204	1

Futbol-7 Empreses

Munper	8	8	0	0	49	18	24
Can Barato	8	4	1	3	29	16	13
Sportwold	8	4	0	4	29	25	12
Rafal Nou	8	2	1	5	24	46	7
Sant Marçal	8	1	0	7	10	36	3

Regional Preferent

Génova	38	25	7	6	84	42	82
Montuiri	38	24	9	5	91	49	81
Paguera	38	19	11	8	73	49	68
Espanya	38	19	7	12	61	54	64
Alaró	38	18	9	11	67	34	63
Soledat	38	17	11	10	50	53	62
C. M. Jotul	38	17	8	13	65	50	59
Santa Ponsa	38	15	12	11	60	46	57
So Roca	38	14	13	11	54	44	55
Santanyi	38	13	11	14	48	46	50
Calvià	38	15	4	19	53	56	49
Porte Sóller	38	13	7	17	55	58	49
La Unió	38	13	8	17	68	68	47
Alcúdia	38	13	7	18	49	61	46
Felanitx	38	14	4	20	51	62	46
Ferriolenc	38	12	9	17	53	57	45
Esporles	38	14	3	21	49	68	45
Montaura	38	12	8	18	50	82	44
Xilvar	38	10	8	20	42	72	38
B.C. Millor	38	2	4	32	33	127	10

Perquè les grans decisions...
es prenen a casa

PRÉSTEC
HIPOTECAM
Vivenda

"SA
NOS
TRA"

CAIXA DE BALEARS

Gent de Gualand

Entrevista a Joan Pocoví, president del Montuïri

Des que fa agafar les brides del Club, el president del CE Montuïri Joan Pocoví se sent força satisfet. L'any passat -primera temporada- es va pujar a I preferent. Enguany, ha quedat segons del campionat a un punt del primer i per tant de l'ascens directe a III divisió. Ara, intenta "de totes, totes" aconseguir el que s'han tengut ben a prop.

L'equip disputa la lligueta per ascendir a III divisió. El començament va ser positiu, victòria per 1-0 davant del Soledat, tot i jugar en inferioritat numèrica tota la segona part

- President, fem una anàlisi de la temporada 97-98 del Club Esportiu Montuïri.

- No ha estat difícil. A totes les categories s'ha lluitat per obtenir els objectius desitjats. En el futbol base tots han anat més o manco bé. Teníem la problemàtica dels juvenils, però al final no han baixat. Quant a la col·laboració de la gent, ha estat perfecta i ha estat la clau de l'èxit global. La intenció de dur el primer equip el millor possible amb montuïrers, s'ha complerta, fins i tot, de vegades han jugat vuit o nou elements del poble. Pel que fa a la pedrera, sí que és veritat que hi ha hagut canvis d'entrenador, però s'ha arribat a les fites de crear una acció social i que els jugadors no se n'anassin a fora.

- Quins han estat els moments més delicats?

L'equip de juvenils haurà conservat la categoria després d'una forta temporada

- A una temporada que dura deu mesos sempre hi ha altibaixos. El més delicat va ser la situació que es va produir entre els jugadors de preferent i el míster Fernando Asensi, però es va resoldre.

- Has hagut de resoldre molts de problemes?

- Quan es treballa en una massa social gran, és clar que sempre hi ha gent que no està d'acord amb tot el que es fa. Tot i això, si tenim en compte que un 80 o 90 per cent ha estat unit, puc sentir-me satisfet. Realment, sí que n'hi ha hagut de problemes, però s'han resolt bé. El

remei és "estar-hi damunt" i fer molta feina i que cadascú compleixi la tasca encomanada. En aquesta línia, forçaament les coses han d'anar bé.

- Enumera tres satisfaccions per ordre de prioritats.

- El fet que jugadors que hi havia escampats, com Tomeu Verger, Rafel Alcover, Mateu Gomila, l'Hondu ... - prest duren a Tomeu Fullana, emfatitza-s'han recuperat. En segon lloc, la permanència dels juvenils a I regional i, finalment, observar com l'equip de col·laboradors està satisfet i ha portat a terme la tasca encomanada a principis de temporada. Són vint-i-cinc anys de feina de club que ara es noten.

- I les insatisfaccions?

- Veure com hi ha jugadors que tenen ganes, ells i els pares, d'actuar en l'equip de Preferent i se senten descontents. No es pot formar un equip per a cada persona adequada a les seves qualitats. Una altra, el cessament de Tòfol Ors com a míster dels juvenils. Tal vegada, aleshores l'equip necessitava un revulsiu que ha repercutit en la salvació de la categoria. Ara bé, em va saber greu que un home que ha fet tanta feina per al Montuïri se n'hagués d'anar. M'agradaria que aquestes persones que treballen, que es dediquen a l'esport sense cobrar res, no haguessin de sofrir segons quines ingratuses.

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

- Pregunta obligada i d'actualitat, interessa la III divisió?

- D'entrada, cal diferenciar entre el que li agradaria a la directiva i les possibilitats de Montuïri. De moment s'estan recollint els fruits d'una tasca de diferents directives de vint anys enrera. Hem tret -i s'està traient- una flor de jugadors que pot estar a III divisió. Però, cal trepitjar amb els peus a terra. Al públic no li agrada perdre. Si anam a III, tendrem ofesos alguns jugadors del poble per no tenir un lloc dins l'equip. Guanyaríem que, tal vegada, a l'afició li agradaria. La millor solució és, si pujam i hi ha ganes i animació, intentar jugar amb tot el que és nostre i continuar en la mateixa línia que hem seguit enguany; també, completar alguns llocs on manqui més qualitat. S'ha de provar un any i, si no funciona, tornar a preferent. Això sí, hem de reconèixer que és difícil renunciar a una cosa per la qual has lluitat. No som jo qui ha de decidir, són les set o vuit persones que dirigeixen l'entitat, els jugadors, el socis ... Si s'aconsegueix, s'haurà de celebrar una assemblea. Els jugadors han fet una gran campanya i volen estar el més amunt possible. Seria una contradicció no militar en una categoria que s'ha guanyada ...

- Quines possibilitats té el Montuïri a la lligueta?

- Totes. Observem que hem fet segons a un punt del líder i hem quedat a tretze punts del tercer. No obstant, en el futbol no hi ha res escrit. Basta recordar que

perdrem el primer lloc dins Montaura, equip que ha descendit, i amb el Port de Sóller a qui havíem de derrotar en els dos encontres. L'equip està actualment a l'altura de l'excel·lent segona volta. Crec que pujarem i no perdrem cap partit. En tots els anys que hem disputat la lligueta, mai no havíem disposat d'un equip tan complet... però, pot passar de tot.

- Què opines dels rivals?

- No n'hi ha cap que es trobi al nostre nivell. Hi havia l'Espanya, però té problemes interns i haurà d'afrontar la lligueta amb juvenils. El Soledat, club històric, no posseeix jugadors de qualitat i no té gaires aspiracions per pujar i el President del Migjorn em va dir que el seu conjunt era fluix.

- Canviem de tema. Encara que sigui una mica prest, amb quins entrenadors comptau per a la propera temporada?

- Lògicament, si l'equip de preferent puja, serà Darío Fernández perquè ha estat ell qui ha possibilitat aquesta diferència de punts en una formidable segona volta. Quant als equip base, són el coordinador i el delegat responsable qui hauran d'elegir la persona adequada al perfil d'entrenador que desitgen.

- Continuaràs com a President?

- És mal de contestar. El futbol a Montuïri no és patrimoni de ningú. És de tots, socis, directius, jugadors, aficionats ... L'any de I regional va haver-hi doble feina que a enguany. Hem construït un futur a preu de feina. He gastat molts de doblers, però ningú no em deu

• **Juvenils:** "No han perdut la categoria"

• **Major satisfacció:** Recuperar jugadors montuïrers que estaven escampats"

• **Tomeu Fullana:** "Volem que torni al club"

• **Possibilitats d'ascens:** "Totes, no hi ha cap altre equip en el mateix nivell que el Montuïri"

• **III divisió:** "Es difícil renunciar a una cosa per la qual has lluitat tota una temporada"

• **Montuïri:** "El futbol és patrimoni de tots"

res. Gast amb gust, però cansa aquesta dedicació de tantes hores. Pens que s'hauria de ficar algú més, sobretot d'entre aquests pares que hi tenen al·lots. M'estimaria més no continuar com a president, però ja ho veurem.

- Alguna cosa més?

- Vull convidar qualsevol persona a unir-se a aquest projecte de fa molts d'anys de treballar per al futbol base. Que pensin que si en un moment determinat desapareix el club, és molt difícil d'aixecar, després. Entre tots hem de fer una pinya perquè, com he dit abans, el club és patrimoni de tots. Montuïri és un poble futbol·ler, "total", no n'hi ha d'altre a Mallorca. S'ha d'intentar estirar aquesta gent que té qualitats perquè estigui dins el club i no a l'aguait.

Joan Antoni Payeras

AMB EL MONTUÏRI, A MENORCA

"Amb el Montuïri, a Menorca", aquest és el lema de l'excursió que ha organitzat el Club Esportiu Montuïri en ocasió del partit que l'equip de I preferent jugarà a Sant Cristòfol de Migjorn corresponent a la lligueta d'ascens a III divisió, aquest primer dissabte 6 de juny.

L'expedició partirà el mateix dia 6, a les set del matí des Dau. Anirà amb autocar fins a Cala Rajada i d'aquí amb vaixell es navegarà cap a Ciutadella. A Menorca hi haurà cotxes de lloguer per als "supporters". La tornada serà el diumenge a l'horabaixa.

El preu de 14.600 pessetes inclou els trasllats, el cotxe de lloguer, l'hotel i el berenar del diumenge. El club regala una camiseta amb el colors del Montuïri a tots els acompanyants.

Super Montuïri Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Fruita i verdura

"Panaderia" • Pastisseria • Rebosteria

Servei a domicili

C/ Es Dau s/n

Tlf. 64 67 60

Montuïri

El nostre temple i moltes altres obres de l'Església es poden beneficiar de l'import de la declaració de renda

Eucaristia per a tot l'arxiprestat

Com ve essent habitual, cada any per aquestes dates feim la cloenda del curs preparant entre tots els grups de l'arxiprestat una celebració d'acció de grà-

cies. Enguany ens toca a nosaltres, montuïrers, esser la parròquia d'acollida. Per aquest motiu tndrem la celebració de l'Eucaristia en el Roser el pròxim divendres dia 5 de juny a les 21'30 h. Hi estau tots convidats. Participau-hi!

Diada dels malalts a Lluç

El dissabte, dia 6, la Pastoral de la Salut organitza la pujada dels malalts a Lluç. Totes les persones que vulguin acompanyar els seus malalts, que es posin en contacte amb la parròquia.

Missa de portal

Perquè una missa sigui profitosa no depèn de la seva preparació ni del bon cant ni tan sols del rector. Una bona missa depèn exclusivament del portal. Sols l'actitud com un entra i surt del portal de l'església és la que pot garantir la qualitat de la preparació de la missa. Per exemple: No tenim la mateixa actitud quan acudim a un funeral o a una primera comunió o a unes noces.

I direu, és clar que no és la mateixa. I amb raó, si sols es fa referència al contrast que hi ha entre acompanyar una tristes a una alegria.

La nostra reflexió no vol anar aquesta vegada per aquí. Volem profunditzar un poc més en la disposició que hi ha quan s'entra i se surt pel portal.

Quan és una funeral de qualsevol que ha patit una dolorosa malaltia, o d'un jove mort en accident, s'entra a l'església compungit, seriós i en silenci. S'escolta atentament la paraula de Déu i l'homilia o reflexió que es farà. S'intenta posar-se dins la pell dels qui sofreixen; es mira de trobar sentit a les paraules que es van dient al llarg de la celebració. Aquí, més que mai, la Paraula té molt de valor: el que nosaltres li posam amb la nostra actitud. Llavors se surt pel portal reflexio-

nant allò que més ens ha cridat l'atenció i ho intentam aplicar a la vida.

Trobam diferent comportament a unes noces o a una primera comunió. Sembla que entrar a missa és un "tràmit" d'allò que vendrà després en sortir pel portal. Si això succeeix així, no podem treure profit del que es diu o se celebra. Se surt com s'ha entrat. S'ha llegit la Paraula de Déu i s'ha fet una homilia, però si no hi ha connotació se surt pel portal sense cap aplicació pràctica a la vida.

Quina conclusió pràctica en podem treure de les dues comparances? Creim que sols en podem treure una: *les misses són totes iguals*. És un ritme cíclic que du dins ell mateix el seu propi encant segons l'actitud que un hi posa. Dins la vida hi ha moments cíclics dels quals no en podem prescindir: la sortida i posta de sol; anar a dormir i aixecar-se. Aquests moments de la vida són o deixen de ser encantadors segons un ho decideix.

Així, doncs, per entendre i viure el significat profund de la missa cal tenir una "actitud de portal" i desig de trobar-se amb Déu; que per altra part, ens hi espera.

Nofre Torres, rector

II torn de primeres comunions

El diumenge dia 7 de juny, solemnitat de la Santíssima Trinitat, a les 19 h. hi haurà el II torn de primeres comunions a la nostra parròquia. Per aquest motiu la missa de les 21 h. passa a les 19 h.

Confirmacions

El proper dia 12 de juny a les 20 h. els joves i al·lotes que s'han preparat durant dos cursos de "procés de fe", rebran el sagrament de la confirmació de mans del nostre bisbe D. Teodor.

Corpus Cristi Col·lecta per Càritas

Diumenge dia 14, a les 20 h. celebrarem la solemnitat del Corpus Cristi. A continuació processó del Santíssim pels carrers de la vila. Es prega de s'adornin amb flors i cossiols els carrers per on habitualment passa la processó. Aquest dia també es farà la col·lecta extraordinària per ajudar als nostres germans més necessitats.

Baptismes

El diumenge dia 21 a les 18 h. hi haurà la celebració comunitària del sagrament del Baptisme.

Noces d'or sacerdotals

Des d'aquestes pàgines ens plau divulgar la celebració de les noces d'or sacerdotals, el proper 27 de juny, del qui fou rector d'aquesta parròquia i fundador de **Bona Pau**, D. Bernat Martorell, a qui felicitem i ens congratulam de tan gojosa commemoració.

Com podem contribuir amb l'Església Catòlica sense fer cap despesa?

De bell nou un altre any i per al bé de tots, la parròquia demana que en fer la declaració de la renda es posi una creu (+) a la casella de l'Església Catòlica (despeses de personal, rehabilitació d'edificis, sosteniment de nombroses obres socials i humanitzadores...) de les quals ens beneficiam tots: creients i no creients. De no fer-ho així l'Estat ho destinarà a altres fins.

Noces d'argent

9 juny 1973

Joan Rosselló Vidal "Alaroner" amb
Magdalena Cerdà Miralles "Queló"

Apotecaries

7 juny Vilafranca | 21 juny Montuïri
14 " Ariany | 28 " Petra

Temps passat

10 anys enrere

Juny de 1988

Reobertura de la Sala Mariana

Després d'una reforma que durà més d'un any, dia 25 de juny de 1988 la Sala Mariana es va reobrir amb una nova fesomia: escenari, llums, butaques, cortinatge foren renovats. Actuà la Coral Mont-Lliri, la Coral de Porreres i la Banda de Música.

Trobada de Bandes de Música

26 bandes de música participaren a la trobada que es féu en Es Dau dia 26 de juny de 1988. Totes juntes, sota la direcció de Pere Miralles, interpretaren "Flor de Murta".

25 anys enrere

Juny de 1973

Cancel·lació de les accions del camp de futbol

Abans de finalitzar el termini foren cancel·lades totes les accions subscrites anys enrere per a l'adquisició del camp d'esports Es Revolt, gràcies a una subvenció de la Delegació Nacional d'Esports rebuda pel juny de 1973.

50 anys enrere

Juny de 1948

Davallada de la Verge de la Bona Pau

Les quatre branques d'Acció Catòlica organitzaren festes durant els dies 27, 28 i 29 de juny de 1948 amb motiu de la davallada de la Mare de Déu de la Bona Pau al poble amb motiu de la futura peregrinació de Joves d'A.C. a Santiago. Foren molt participades. A més dels actes religiosos no hi mancà Banda de Música, il·luminació del campanar, de la Plaça, del carrers Major i d'Es Pujol...

100 anys enrere

Juny de 1898

Atencions a un indigent

El veí de Montuïri Bartomeu Cerdà des de temps enrere es trobava en serioses necessitats econòmiques a causa d'una malaltia. En vista d'això l'Ajuntament dia 11 de juny de 1898 va acordar abonar-li 10 pessetes.

Demografia

Maig de 1998

Defuncions

Dia 6.- Margalida Juan Bauzá, "Caragola", viuda de 97 anys.

Dia 22.- Guillem Garau Marimon "Prats", casat de 86 anys.

Dia 23.- Josep Ribas Mulet "Roegó", casat de 66 anys.

Dia 25.- Antònia Amengual Amengual "Redona", viuda de 95 anys.

Dia 25.- Encarnación Quiles Rojo, casada de 70 anys.

Dia 27.- Juan Francisco Cervantes Moyà, fadrí de 29 anys.

Matrimonis

Dia 9.- Sebastià Deyà Bauzá amb Catalina Bauzá Blanch.

Dia 16.- Francesc Josep Garcia Munar amb Margalida Nicolau Pocoví.

Dia 30.- Miquel Perelló Julià amb Antònia Mayol Mayol.

Guinar en casa

Flam de poma

Ingredients

4 pomes "Golden" (grogues)

1 pot de llet condensada i 4 ous.

Elaboració

Meclar la llet amb els ous amb el "Multibat". Bullir les pomes pelades i a trossos amb un poc d'aigua i el suc d'una llimona. Escalfar-los bé. Mesclar amb els altres ingredients. Fer sucre caramel·lo, coure al forn en bany Maria.

Maria Pericàs "Son Company"

Pluviometria

Maig de 1998

Dia	1.....	2'9 litres m2
"	2.....	6'7 " "
"	3.....	4'6 " "
"	5.....	4'4 " "
"	13.....	1'0 " "
"	14.....	11'8 " "
"	26.....	0'1 " "
	Total.....	31'5 " "

Glosa

Una cançó

Si me surt vos contaré
com he fet una cançó,
pes qui vulgui llegir-ho
que miri en aquest paper;
seguir fins a lo darrer
"mem" si em donau sa raó.

Vaig anar a Son Carrió
de nuvi i ho record bé;
pes poble montuïrer
tothom concix n'Amador
que feia de conrador
i ha acabat picapedrer;
crec que això m'ha anat millor
i a sa dona també;
"almenys" tenc un dobber
per quan volem gastar-lo;
de quan feia de pastor,
d'això sí que ho record bé,
mai podia tenir-lo
quan l'havia de mester.

Amador Font

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPI - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1

Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

S'Esbart de Pla celebra el seu 7è aniversari

El diumenge dia 7 d'abril passat a les 9 en punt, com cada any, s'aixecà rebent el coet, que quan estallà a un centenar de metres amunt, féu estallà també exclamacions d'entusiasme als quasi un centenar de participants a l'excursió anual que ens havia concentrat a la Plaça Vella.

Partírem. L'optimisme no ens deixà en tot el dia. Cares noves, que vol dir també amistats noves. S'Esbart des Pla es conegut arreu de l'illa i venen simpatitzants dels distints punts de Mallorca. El dia és esplèndid. Dialogant amb diferents companys de ruta, el camí i el temps passen sense donar-nos compte. Ens enrevolta la verdor i exuberància dels nostres camps.

La primera etapa era Son Company, però també era obligat fer una estació als talaiots de Son Fornés. Aquí el personal rebosteja dins la motxilla trobà el berenar que caigué beníssim devora els monuments megalítics.

Una hora més tard érem a Son Company on la madona jove, molt atenta, va estar amb nosaltres i ens obrí la porta de la capella perquè la visitàssim.

Seguírem per uns camins on el 99 per cent de nosaltres no havia estat mai. Les voreres eren un jardí de flors silvestres que feien embadalir. El dia, lluminós.

ALUMNES DE L'ESCOLA PÚBLICA DE 1956

(De dalt a baix i d'esquerra a dreta) 1ª fila: Margalida "Mudoi", Joana "Marrona", Maria "Peregoia", Dª Jerònia, Miquela "De ses Escoles", Catalina "Matarina", Maria "de Son Prat Manera". 2ª fila: Dª Teresa, Francisca "Carro", Joana "De ses Escoles", Aina "Mostela", Margalida "Rustida", Joana "de Sa Costa", Magdalena "Pera", Joana "Titina", Dª Rita. 3ª fila: Gaspar "Xinet", Joan "Llebre", Joana "Peregoi", Catalina "Xiva", Joana "Llebre", Bàrbara "Xinet", Magdalena "Rupida", desconeguda, Antònia "Mosson". 4ª fila: Desconeguda, Joan "Vives", Gabriel "Queló", Maria "Fideuera", Maria "Serra", Margalida "Llebre", Joana "Cuca", Joana "Roqueta", Josep "Peluquer", Andreu "Peluquer". 5ª fila: Bernat "Borreó", Miquel "Mitos", Gabriel "Borreó", Miquel "Rodetes", Guillem "Cuca", Jerònia "Matarina", Miquel "Neo" i Antoni "De ses Escoles".

Poc temps després passàvem per la possessió de Can Moreno, un jardí amagat dins la "serra" que ens sorprengué tots.

Ens feim envant i arribam a Son Berenguer. Els amos ja ens esperaven.

La torrada fou espectacular. Però la gent no estava per espectacles. En poc temps una llarga taula plena de viandes i què beure, estava preparada. El personal no féu "s'es mús" i donà compte del recepte que fou "bocatti di cardinale", o sia boníssim. El millor, però, vengué després.

En Guillem "Perons" -l'ànima de la festa- que ja havia demostrat com es torren les costelles, s'estirà de papers dirigit-se al gran grup; va fer gloses -qui més qui manco ja en feia-, cantà per donar-nos el to i cantàrem tots; presentà els actors que foren extraordinaris i fruïrem de bon de veres amb l'actuació breu i salada d'en Toni Arbona, Josep Oliver i Joan Gomila. Són uns moments i un dia de festa que sempre es recorden agraadament.

Horabaixet el personal amb el sol besant la tramuntana desfilava cap al poble comentant la festa. Ho hem de dir tal com ho sentim tots: "S'Esbart des Pla és únic".

música bar

Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri